

Tėvynė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ
AMERIKOJE ORGANAS

No. 13

Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for
in Section 1108, Act of October 3, 1917, Authorized June 27, 1918

New York, N. Y., Kovo-March 27, 1942

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post
Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879

Vol. XXXIII

HI. "S SIULAS "AUTONOMIJĄ" P. ALTIJO KRAŠTAMS

Praeitais savaitės Chicago Tribune korespondentas D. Day praneša iš Stockholmo, kad Hitleris žadąs "autonomiją" Estijai, Latvijai ir Lietuvai. Sulig to korespondento nuomonės, šį "pasigerinimą" Pabaltijo valstybėms naciai rodą dėl to, kad juos jau sunkiai prispaudė rusai šiaurės fronte, ir kuorčiau rusai artinasi Pabaltijo valstybių, tuo nuolaidesni darosi naciai toms šalims.

Tas korespondentas rašo, kad Vokietijos ministeris okupuotoms Rusijos teritorijoms, Alfred Rosenberg, išleisdekrete apie "sudarymą tautinių administracijų" Lietuvai, Latvijai ir Estijai. Tame dekrete jis sako, kad apie pilnos nepriklausomybės atsteigimą toms valstybėms šiuo tarpu kalbėti dar negalima, nes einas karas, bet "tam tikros savivaldybės laipsnis joms busias suteiktas tuojau". Lietuva ir Latvija busiančios padalintos kiekviena į septynias sritis, o Estija — į penkias. Šias sritis valdysią "tautiniai komitetai", atsakomingi "Ostlando" komisarui Lohse. Toliau kiekviena valstybė gausianti "pilną tautinę administraciją" ir daugiau teisių.

Sulig Rosenbergio pareiškimo, šias "malones" Pabaltijo valstybėms Hitleris duodąs už tai, kad jos parodžiusios "norą kooperuoti su okupantais". Bet tas žmogus nemirksėdamas meluoja; meluoja todėl, kad Lietuvos žmonės naciams priešinosi ir už tai nemaža jų pateko į kalėjimus, o kai kam prisiėjo atsisveikinti ir su šiuo pasauliu. Kiek mums žinoma, tai nė viena kiek žymesnė Lietuvos srovė nesutiko su nacių kooperuoti. Kiek "ištikimybės" buvo parodę voldemarininkai ir jie buvo gavę teisę veikti, bet pagaliau ir jie pasirodė neištikimais ir jų partija uždaryta.

Prie aukščiausio minimo korespondento išvedžiojimų galima pridėti dar ir tai: naciai Pabaltijo valstybėms greičiausiai gerinasi dėl to, kad Rusija pradėjo vaju Pabaltijo kraštus prijungti prie Rusijos, todėl Hitleris mato reikalo užbėgti Stalinui už akių. Bet ant šios Hitlerio merškerės lietuviai neprivalo kibti. Juk Hitleris niekur neišlaikė savo žodžio. Neišlaikys jo ir šiame atsitikime. Pagaliau, Lietuvai reikia visiškios nepriklausomybės, ir Lietuvos žmonės turi kovoti iki atgaus tą nepriklausomybę. O nepriklausomybės kovojimui Lietuvai beabejo padės Anglija, Suv. Valtijos ir jų tautininkės. Už Lietuvos visišką nepriklausomybę privalėtų pasisakyti ir Rusija.

Ofensyva Prieš Japonus Pacifike

Kovo 20 dieną Suv. Valtijų generalas Douglas MacArthur, iš Adelaine, Australijoje, paskelbė kas seka:

"Suvienuyt Valtijų prez. Rooseveltas įsakė man prilausti pro japonų linijas ir, apleidus tvirtovę Corregidor, vykti į Australiją, kaip kad aš suprantu, suorganizavimui Amerikos ofensyvo prieš Japoniją.

"Pirmiausias to tikslas yra paliuosuoti Filipinus. Iš ten aš atvykau per priešų linijas.

"Iš ten aš sugrįšiu!" Tai pareiškimas pasižymėjusio Amerikos generolo MacArthur, kuris paskirtas vadovauti netik Amerikos kariuomenei Australijoje, bet ir visų Amerikos tautininkų karą į jėgas tenai.

Gen. MacArthur yra pažiaba Amerikos kariuomenės vadovybėje. Jis dalyvavo Pirmame

Pasauliniame Kare Francijoje ir buvo du sykius priešų sužeistas. Jis yra gavęs daug medalių ir kryžių už atsižymėjimą. Po Pirmojo Pasaulinio Karo jis pasiekė aukšto laipsnio karinėje tarnyboje. Tai vienas tų generolų, kuris jau pirmiau rūpinosi, kad Amerikai turi geriau apsiginkluoti ir prisirengti konfliktui, kuris dabar yra apsiabęs visą pasaulį. Dabar ant jo gula didelė atsakomybė: nugalėti japonus Ramiajame vandenyne. Jis jau rengiasi toms atsakomingsoms pareigoms. Japonai artinasi Australijos per Guineja salas ir jau bombarduoja Australijos žemesnes vietas.

Gen. MacArthur pasitiki savo pajėgumu. Jis sako: "Iš ten aš sugrįšiu!" Juo pasitiki visa Amerika ir visi Amerikos tautininkai nugalėti japonų rase Tolimuose Rytuose.

Rusų-Nacių Frontas Šį Pavasarį

Pavasario pirmosios dienos jau čia. Šį pavasarį rusai su nacių susirems žut-butiniai kovai. Dabar rusų ir nacių armijos įsiekio strateginių punktų vieni kitų nugalėjimui vėliau. Rusai nacių per žiemą pastumdė gana toli atgal — atsiėmė apie penktadalį žemių, kurias naciai užėmė iki praeitų metų gruodžio mėnesio. Rusų-nacių kovose vyriausiai figuravo šie miestai: Maskva, Leningradas, Novgorodas, Staraya Russa, Smolensk, Viazma, Orel, Kursk, Charkov ir Krimejos miestai su tvirtovėmis.

Tose kovų apeliokėse buvo parodyta vienos ir kitos pusės atsparumo charakteris. Šiose apeliokėse bus kovos nulementa ir kiti kiti pusė. Naciai pasiriję šį pavasarį ar šią vasarą rusus nugalėti amžinai. Rusai pasiriję tą patį padaryti su nacių.

Prie tų svarbiųjų punktų naciai jau pradėjo gyviau zui-

ti praeitą savaitę. Naciai skei-bė puolimus prieš rusus. Bet rusams pasisekė nemaža laimėjimų. Dabar rusų ir nacių armijos įsiekio strateginių punktų vieni kitų nugalėjimui vėliau. Rusai nacių per žiemą pastumdė gana toli atgal — atsiėmė apie penktadalį žemių, kurias naciai užėmė iki praeitų metų gruodžio mėnesio. Rusų-nacių kovose vyriausiai figuravo šie miestai: Maskva, Leningradas, Novgorodas, Staraya Russa, Smolensk, Viazma, Orel, Kursk, Charkov ir Krimejos miestai su tvirtovėmis.

Naujam nacių puolimui rusai traukia naujas pajėgas iš Sibiro. Naciai taipgi traukia naujų įjėgų iš visur, kur tik gali jų sukrapštyti. Šis pavaris bus baisi scena susirėmimo dviejų galingų armijų. Kas tą susirėmimą laimės? Pamatysime vėliau.

Sajungiečiams Sekasi

IŠ OKUPUOTOS LIETUVOS

NEPALEIDŽIA BELAISVIŲ

Lisabonas. — Laikraščiu žiniomis, Savitarpinė Pagelba (taip dabar vadinasi Lietuvos Raudonasis Kryžius), pasiuntė į Vokietiją sunkvežimį su dovanomis lietuviams, esantiems Vokietijos karo belaisvėje. Reikiama, vokiečiai lietuvius belaisvių vis dar nepaleidžia.

SUŽEISTI PARTIZANAI

Lisabonas. — Laikraščio "Į Laivą" žiniomis, Savitarpinė Pagelbos (buv. Raudonojo Kryžiaus) ligoninės chirurginiame skyriuje iki šiol tebeguli 10 sunkiai sužeistų lietuvių partizanų. Dviem jų amputuotos kojos, kitiems sužeidimas yra palikęs tokių sunkių pasekų, jog iki šiol jie pasilieka ligoninėje.

IMA JAUNUOLIS

Lisabonas. — Lietuvoje, kaip ir visame "Ostlande", vokiečių komisaro Lohsės pareiškimu, visi jauni vyrai, gimę 1920—22 metais "raginami" stoti į vokiečių "darbo tarnybą" (Arbeitsdienst). Numatoma, kad jie bus pasiųsti vienerių metų tarnybai į Vokietiją.

UKININKŲ VADAI

Lisabonas. — "Deutsche Zeitung im Ostland" rašo, kad į kiekvieną Vilniaus srities valsčių esąs paskirtas "ukininkų vadas". Jo svarbiausias uždavinys esąs prižiūrėti, kad ukininkai pristatytų jiems paskirtas javų ir kitokių žemės ūkio produktų normas.

STOKA MUILO

Lisabonas. — Muilo stoka Lietuvoje žymiai apsunkina kovą su dēmėtąja šiltine. Lietuvos gyventojams, kaip skelbiama oficialiniame pranešime, sausio mėnesį tebuvo leista nusipirkti po 100 gramų (mažiau kaip ketvirtį svaro) skysto muilo arba vieną gabalėlį tualetinio muilo arba 1 pakelį skalbiųjų miltelių.

STOKA DAŽŲ

Lisabonas. — Lietuvos laikraščiuose užtikinama pamokymus, kaip dažyti naminius vilnonius audinius. Matomai, pirktinių dažų negalima gauti, nes patariama dažyti augaliniiais dažais: aržuolų žievėmis, beržo lapais, įvairiomis samanomomis ir tt. Taip pat miltelių negalima gauti, todėl šeiminiškės pamokomos, kaip miltelės galima pasigaminti namie.

Baus Nenorinčius Kovoti Su Užkrečiamomis Ligomis

Kaip jau žinome, Lietuvoje ir kitose Lietuvai netolimose valstybėse siaučia dēmėtiosios šiltinės epidemija ir kitokios ligos. Ir išrodo, kad ta liga dar nenukovota. Todel vokiečių valdžios paskirtas komisaras paskelbė potvarkį, kuris nusakoma, kad tose Lietuvos srityse, kurioms gresia epidemijos, galį būti patrauktas į darbą visas medicinos personalas.

Tam reikalui gali būti paskirti gydytojai, dantiistai, vaistininkai, chemikai, felferiai, gallesingosios seselės, akušerės, dezinfektoriai, masažistai, medicinos studentai ir buvę sanitarijos puskarininkai. Kovai su epidemija paskirti asmenys

NIEKO NETURI

Lisabonas. — "Zemaičių Žemė", humoro skyriuje deda tokią aprašymą, pavadintą "Kooperatyve: Cukraus yra? — Negavom. Druskos turite? — Užbaigėm. Pipirų gal gausiu? — Neturim. Tai duosit man miltų. — Užbaigėm. O duonos galiu gauti? — Dar neatvežė. Prašyčiau mielių ketvirtį. — Negavom. O papirusų gausime? — Nežinau. Gal kavos pakelį? — Užbaigėm. Prašyčiau bulvinių miltų kieselė. — Negavom. Tai acto bonkute. — Užbaigėm. Tai ką jūs, po velnių, turite? — Nieko...

Apie pieninių veikimą dėdamos tokios eilės:

Apie pieninę kalbėti reikia, Nes visi žmonės smarkiai ją peikia.

Per šitas eiles ir šitą vargą, Nes mano uošvė sunkiai jau serga.

Apie "Maisto" bendrovę sakoma:

Turim mes čia toki maistą— Nuo to maisto veidas kaista. Nori dešros šmotą gauti, Turi vargo paragauti. Per dienas kėmsies į eilę Ir vis varvini tik seilę...

VOKIETINA VIETŲ VOKIDUS

Lisabonas. — Vokiečiai okupantai jau pradėjo vokieinti lietuviškus vietovardžius: "ukininkų vadas". Jo svarbiausias uždavinys esąs prižiūrėti, kad ukininkai pristatytų jiems paskirtas javų ir kitokių žemės ūkio produktų normas.

ATPAZINTI LAVONAI

Lisabonas. — Kauno spaudoje rašo, kad iš 19 lavonų, kurie buvo atkasti praėjusiais metais Kleboniško-Eigulių kapinėse, buvo atpažinti tik du, būtent, Jadvyga Meduzevičiūtė, 22 metų ir Juozas Karazinskas, 65 metų. Atpažintųjų gimtines pasakoja, kad jie dingę praėjusių metų pavasarį.

JIE PARAŠO...

Lisabonas. — "Deutsche Zeitung im Ostland" paskutiniuoju metu kasdien deda straipsnius apie Vokietijos "darbo tarybą" (Arbeitsdienst), į kurią, kaip jau buvome rašę, užrašydinami ir jaunuoliai iš Lietuvos bei kitų "Ostlando" valstybių. Taip pat Lietuvos laikraščiai skelbia panašius straipsnius, tačiau prie jų padėta pastaba, kad jie yra paruošti specialinės vokiečių straipsnių agentūros.

Žinios-žinėlės

Washington, D. C. — Praeitą savaitę Amerikos ir Australijos lėktuvai užklupo japonų laivų armadą prie Guineja salyno ir 23 laivus paskandino. Susirėmimo žuvo tik vienas tautininkų lėktuvas. Kovo 23 dieną prie pat Japonijos pakraščiu Amerikos submarina sužalojo 6 japonų laivus. Tą pačią dieną anglai paskandino 11 italų laivų Viduržemio juroje. Ši diena buvo viena iš pasekmingųjų sąjungiečiams.

Chicago, Ill. — Federalės valdžios valdininkai sako, kad pradedant su balandžio 27 dieną per visą savaitę bus sutabdytas cukraus pardavinėjimas. Po to nuo gegužio 6 d. bus įvestos kortolės, sulig kurių įvenas asmuo per savaitę gaus tik apie pusę iki trijų ketvirtadalių svaro cukraus.

Londonas. — Čia gauta žinių, kad nuo balandžio 6 d. bus sumažinta maisto kiekis gyventojams Vokietijoje. Bus sumažinta duonos, riebalų ir mėsos porcijos ir tai palies apie 40 nuosimčių viso krašto gyventojų.

Londonas. — Per kelias paskutines dienas sovietų kariuomenė, stumdama nacių į vakarus Smolensko sritį atsiėmė 8 stambius miestus ir 2,500 kitų gyvenamųjų vietų bei užėmė 17,000 nacių. Praeitą savaitę rusai įsiveržė į Staraja Russa ir atėmė iš nacių geležinkelį. Toje apeliokėje rusai naikina nacių apsuptą šešioktąją armiją.

Maskva. — Rusija atnaujino sutartį su Japonija vienu metu metams dėl žuvavimo Sibiro vandenyne. — Pasitikimi šaltiniai praneša, kad iš pasikalbėjimų su suimtais nacių kareiviais atrodo, jog jų moralė tebėra dar labai aukšta ir kad nacių kareivis įsitikinęs, jog rusai nepadarė vokiečiams didelių nuostolių. Bendrai, vokiečiai nesijaučia nugalėti.

Washington, D. C. — Spaugos konferencijoje prezidentas Rooseveltas pareiškė, kad sekantį rudenį galima tikėtis darbo įjėgų trukumą, bet iki to laiko karo gamybai darbininkų užteksią pilnai.

Karaši, Indija. — Kovo 22 d. į čia atskridimo Anglijos pasiuntynis Stafford Cripps su juo atvyko ir keli anglų valdžios patarėjai. Jo atskridimo tikslas pasitarti su indų valdžios kaslink reikalavimu Indijoje nepriklausomybės, kurią suteiks — Indijos gyventojai aktyviau dalyvautų kare su japonais.

Londonas. — Čia gauta žinių, kad į Rusijos šiaurės uostus Amerikos ir Anglijos karo medžiaga plaukia be sustojimo. Rusija iš Amerikos gauna tankų, lėktuvų, automobilių, amunicijos ir aviacijai reikalingo gazolino.

Stockholmas, Švedija. — Vokiečiams pradėjus siųsti sustiprinimus į šiaurės Norvegiją, švedai taip pat paruošė savo sienų apsaugas, nes mano, kad dabartiniu laiku naciai gali užpulti jų teritoriją ir todėl įsakė kariuomenei atlikti visus prisiruošimus darbui.

Olandų Salos. — Įvairiose olandų salų vietose olandų kariuomenės dalys tęsia karą prieš japonus.

REGISTRUOS 45-64 METŲ VYRUS TARNYBAI AMERIKOJE

Kovo 19 dieną prez. Rooseveltas išleido patvarkymą suregistruoti visus vyrus, pradedant 45 metų amžiumi ir baigiant 64 metų. Registracija turės būti įvykdyta balandžio 27 dieną, šiais metais. Ši registracija daroma tuo tikslu, kad sumobilizavus visų vyrų įjėgas "užtikrinimui galutinės ir pilnos pergalės prieš Suvienuyt Valtijų priešus".

Registruojant to amžiaus vyrus, bus pažymima, kas ir kokį darbą gali geriausiai atlikti, kuo užsiėmė ir tt. Šitai žinant, valdžia galės tiksliai paskirti ir tvarkiai perkelti darbininkus tokioms pareigoms, kurias jie gali tinkamiausiai atlikti šalies gynyne. Tie registruoti vyrai taip pat galės būti paskirti ir Civilių Apsigynimo pareigoms.

Kaip minėjome, registracija bus įvykdyta balandžio 27 dieną. Registravimas prasidės nuo 7 valandos ryte ir baigsis 9 valandą vakare. Spėjama, kad visoje Amerikoje ir Amerikos teritorijose — Hawaiuose ir Puerto Rico — bus suregistruota apie 13,000,000 vyrų. Registruotis turės visi tie, kurie gimė 1877 metais balandžio 28 dieną ir po tos dienos ir kurie gimė 1897 metais balandžio 27 dieną ar pirm tos dienos. Šios registracijos negalės išvengti nė vienas minimo amžiaus šio krašto pilietis. Todel bukime prisirengę ir balandžio 27 dieną užsiregistruokime.

Lietuvos Piliečių Sąjungos Visuotinis Suvažiavimas

LPS vietinių Komitetų Valdybos praneša, kad š. m. bus sumažinta maisto kiekis gyventojams Vokietijoje. Bus sumažinta duonos, riebalų ir mėsos porcijos ir tai palies apie 40 nuosimčių viso krašto gyventojų.

Dar Viena Rezoliucija Lietuvos Reikalui

Mūsų spaudoje jau plačiai buvo rašyta, kad Rusija daro spaudimą į Angliją ir Suv. Valtijas vergijon atiduoti Pabaltijo valstybes — Lietuvai, Latvijai ir Estijai. Šiuo reikalaus Tėvynėje ir kituose laikraščiuose jau tilpo kelios rezoliucijos, kurios pasiūso į atsakomingas įstaigas ir žymiesiems asmenims. Nesenai šiuo pat reikalaus rezoliucija pateikė ir Lietuvai Vaduoti Sąjungos Centras. Rezoliucija seka:

Whereas reports have recently appeared in the press to the effect that the Honorable John G. Winant, United States Ambassador to Great Britain, has been in conference with Soviet Ambassador Ivan Maisky concerning post-war Europe, and

Whereas said press reports state that: "It is known that Moscow considers British agreement on the return of the Baltic States — Estonia, Latvia and Lithuania — to the U. S. S. R. as an essential test of Britain's good faith", and that United States Ambassador Winant returning to Washington, D. C. to discuss said question among others with the United States Government, and

Whereas the President of the United States and Prime Minister of Great Britain signed and proclaimed a joint declaration known as the Atlantic Charter, in which was stated the principles and aims of the Allied Nations in the present struggle against the Axis Powers, and whereas the second and third paragraphs of the Atlantic Charter are as follows:

"2. They desire to see no territorial changes that do not accord with the freely expressed wishes of those concerned".

"3. They respect the right of all peoples to choose the form of government under which they will live, and they wish to see the sovereign rights restored to those who have been forcibly deprived of them".

Whereas the Atlantic Charter was incorporated in the

mas LPS Suvienuyotose Valtijose sudaryti. Į suvažiavimą kviečiami svečiais atsilankę visi kuriems brangi laisva, nepriklausoma ir demokratinė Lietuva. Suvažiavimo buveinė bus pranešta papildomai.

Joint Declaration of 26 nations, which declared and agreed "to defend life, liberty, independence and religious freedom, and to preserve human right and justice in their own lands as well as in other lands".

The undersigned respectfully represent the claims and assertions of Soviet Russia against the Republic of Lithuania are unlawful and unjust and contrary to the principles and aims of the Atlantic Charter and of the Joint Declaration of the 26 nations (one of which is Russia).

Now, therefore, the undersigned hereby reaffirm the faith and confidence of the undersigned in the sacredness of the principles and aims of the Atlantic Charter and the determination of the leadership of the United Nations, that the principles of self-determination and of the sovereign rights of all nations shall not be violated.

The undersigned respectfully pray that the United States Government stand firmly upon its policy and position, theretofore made and declared, that the Republic of Lithuania is one of the aggrieved nations whose independence and sovereignty must be restored, and that the United States Government continue to refuse to recognize the claims of any other government constituting a threat against the sovereignty or independence of the Republic of Lithuania.

THE ASSOCIATION TO LIBERATE LITHUANIA, By its executive officers Anthony A. Olis, president Dr. Stephen Biezis, secretary

REIKALINGOS DARBININKĖS

Cent dalinai apsipazinusias su raštinių darbais, mokančios lietuvių kalbą ir anglų kalbą stenografiją bei mašinėlę rašyti. Atsiskaitė asmeniškai arba laišku į SLA Centro raštine, 307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Antas

Tėvynė

The Lithuanian Weekly
PUBLISHED EVERY FRIDAY
By the Lithuanian Alliance
of America
PRANAS BAJORAS
Editor
DR. M. J. VIKAS
Business Manager
YEARLY SUBSCRIPTION RATES
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00
307 W. 30-th St., New York, N. Y.
Tel.: LACKAWANNA 4-5529

PASTABOS

KASYDAMAS šiame Tėvynės numeryje apie tai, kad nariai turi dalyvauti Pildomosios Tarybos rinkimuose, **Ne Komitetas** sako: "Ką rinkti? — neagituosiu. SLA pastatytas ant demokratinio pagrindu, todėl kiekvieno nario yra liudsa valia rinktis ką jie nori".

KOVO ir balandžio mėnesioje įvyks kelių SLA apskritųjų suvažiavimų. Reikia tikėtis, kad tie suvažiavimai bus gausūs gerais nutarimais ir darbais, o taipgi galutars paraginti savo ribose gyvūnjančias kuopas padaryti gerų įnešimų seimui ir paraginti įsigi kodaugiau delegatų į seimą.

KOMUNISTŲ lyderiai per savo organus ragina narius SLA "apvalyti" nuo kokio teo fašizmo. Taip darydami, jie, matyti, užsimerkia ir nerori apgauti netik kitus, bet nemirksi pameluoti ir sau, nes mūsų Susivienijime jokio fašistinio palinkimo niekad nebuvo ir nėra.

SLA 11 KUOPA, Waterbury, Conn., gali pasigirti rimtu veikimu SLA organizacijos, lietuvių ir šio krašto labui. Šiai kuopai pirmininkauja brolis T. Matas, ir jam vadovaujant kuopa gražiai veikia. Šioje kuopoje yra ir kitų gerų veikėjų: J. Tareila, buvęs SLA prezidentas, J. Zemanauškas — buvęs SLA sekretorius, P. Steponavičius ir V. Dumšienė — Tėvynės korespondentai bendradarbiai, p-lė H. Tareilintė — ilgametė finansų sekretorė ir kiti.

DAUGELIS SLA kuopų seimo delegatus rinks balandžio mėnesio susirinkimuose. Kitos rinks gegužio mėnesį. Bet nereikia pavėluoti, nes delegatai turi būti išrinkti arba apie jų išrinkimą Centrai pranešta ne vėliau 15 dienų prieš seimą.

SLA 260 KUOPA, Chicago, Ill., rengia Red, White ir Blue balių, kurio pelnas skiriamas pirkimui Defense Bonds. Toje kuopoje per išstiktus metus gyvai darbuojasi K. Mačiukas, K. Liutkus ir nemažas skaičius jaunosios gentkartės veikėjų. Pastaruoju laiku į tą kuopą persikėlė dr. J. Valibus iš Kingston, Pa. Tai dar vienas inteligentas daugiau. Kuopos veikimą tiksliai aprašinėja p-lė G. Zelniūtė, Amerikoje gimusi ir augusi gera lietuvaitė.

TRENTON, N. J. — maža lietuvių kolonija, bet savo veikimu, reikia pasakyti — daugiau, negu pavyzdina. Tam veikimui vadovauja dar jaunas ir energingas SLA narys ir Tėvynės bendradarbis inžinierius A. Gabrėnas. Kas ten veikiama — rasite korespondencijoje, telpiančioje šiame Tėvynės numeryje.

DETROIT SLA 352 KUOPA yra netik didelė, bet ir pavyzdina savo darbais mūsų organizacijos ir Lietuvos labui. Šios kuopos kiekviename susirinkime renkama aukos Lietuvai gelbėti. Surenkama po kelis ir keliolika dolerių. O jei ir visur SLA kuopos taip veiktų — kas mėnesis būtų surenkama nemaža suma Lietuvos reikalams. Šios kuopos veikimą gražiai aprašinėja sesuo M. J. Kemešienė.

Dar Apie Rinkimus

JAU nebe naujiena, kad SLA Pildomosios Tarybos rinkimai prasidėjo kovo pirmą dieną ir baigsis balandžio pabaigoje. Nebe naujiena, kad kai kurios kuopos Pildomąją Tarybą jau rinko kovo mėnesio susirinkimuose ir, kad kitos kuopos rinks balandžio mėnesio susirinkimuose, ir po to jau lauksime balsavimų davinių.

Balsavimai, kaip žinoma, yra svarbus reikalas, kurį privalėtų atlikti kiekvienas SLA narys. Žinoma, niekas negali priversti narį dalyvauti balsavimų susirinkime ir paduoti savo balsą. Bet jei mes esame taip vadinamos Amerikos lietuvių "respublikos" nariai — mes privalome atlikti savo pilietiškas pareigas ir paduoti savo balsą už pasirinktus asmenis; už tokius SLA veikėjus, kurie mums išrodo tinkami tarnauti mūsų organizacijai per du metus einant atsakomingas pareigas.

Mes labai norėtume, kad šie rinkimai būtų koskaitlingiausi. Norėtume, kad kiekvienas narys lankytųsi rinkimų susirinkimuose ir atliktų tas savo pilietiškas pareigas. Norėtume, kad kiekvienas savo balsą paduotų už tokią asmenį, kuris nariui išrodo geriausias tam urdūi, į kurį jis renkamas.

Jei gausite iš savo kuopos pranešimą, kad įvyksta jūsų kuopos surinkimas, kuriame bus renkama Pildomoji Taryba — dalyvaukite tame susirinkime ir balsuokite. Dalyvaukite ir balsuokite todėl, kad vėliau jums nereikėtų sakyti: "Jie mums išrinko negerą Pildomąją Tarybą".

Netekome Kuklaus Žmogaus

KOVO 19 dieną Brooklynne palaidojame SLA veteraną, a. a. Vineą Daukšį. Tai buvo neapsakomai darbštus ir kuklus lietuvių visuomenės veikėjas! O apie kuklaus žmogaus nuveiktus darbus mes sužinome paprastai tik tuomet, kai jis atsiskiria iš gyvųjų tarpo. Daug todėl sužinojome ir apie velionį Daukšį, kuomet jį lydėjome iš graboriaus koplyčios ir kai laidojome Alyvų gražiame kalnely. Palydint į amžinastį, jo draugai ir su juo veikę darbuotojai p'čiai apipasačiojo, kas buvo a. a. Daukšys.

Iš tų kalbų pasirodė, kad tas žmogus savo laiku "maišėsi" visame mūsų viešame gyvenime. Ir "maišėsi" ne kaip eilinis veikėjas, bet kaip vadas. Kaip patiriamas, jis per visą gyvenimą prisidėjo prie visokių darbų. Jis redagavo vieną-kitą laikraštį, vertė stambius veikalus, po kuriais net slapivarde nepasirašydavo. Jis prisidėjo prie organizavimo ir palaikymo tautiškų ir kultūriškų bei politiškių organizacijų. Jo troškimo buvo matyti mūsų tautą pirmose eilėse kultūrinio gyvenimo. Jo dar didesniu troškimu buvo matyti Lietuvą nepriklausomą, o dideliu nusiminimu buvo, kad ji vėl tapo pavergta. Trumpai sakant, tai buvo darbščioji bitelė, kuri nešė medų lietuvių tautos svarbiems reikalams, svarbiems tikslams.

Kadangi apie a. a. V. Daukšį teks Tėvynėje prisiminti dar vėliau — čia tik trumpai pabrėžiame, kad mes netekome pasišventusio žmogaus, kuris paliko reikšmingą pavyzdį tiems, kurie dar galime veikti ir nešti tą sunkųjį visuomenininko kryželį. O velionį Daukšį mes minėsime ilgai; taip ilgai, kaip ilgai jį pažinojusieji ir jo darbus žinantai taip pat nepasitrauksime iš gyvųjų tarpo.

Vienybė — Seimas...

JEI bent kada Amerikos lietuviams reikėjo vieningo veikimo, tai jo reikia dabar; dabar, kuomet Lietuvos likimas dedamas ant svarstyklių. Kaip jau žinome iš pirmesnių pranešimų, Rusija butinai užsimanusi gauti Anglijos ir Suv. Valstijų leidimą po karo pavergti Pabaltijo valstybes, kas reikšia ir Lietuvą. Tas reikalas, išrodo, jau atsiduręs Washingtone. Tas reikalas šiuo syk

gali būti jau sprendžiamas. Kaip bus išspręstas — sunku pasakyti. Bet gali būti išspręsta neigiama linkme Lietuvai ir todėl Amerikos lietuvių dabar turėtų neatlaidžiai klabinėti Washingtono duris, primenant, kad mūsų senosios tėvynės likimas būtų išspręstas teigiamai — kad ji būtų išlaisvinta iš nacių vergijos ir kad nebūtų atiduota kiton vergijon.

Tiesia, Amerikos lietuvių veikia. Bet veikia kas sau ir toks veikimas gali būti be jokio efekto. O kad sudarius žymesnį veikimą, Amerikos lietuvių privalo pasisakyti bendrų ir galingų šukių. Tą, žinoma, galėtume atlikti per tam tikslui suorganizuotą stiprų kuną, kuris galėtų atstovauti visus tuos Amerikos lietuvius, kurie trokšta Lietuvai laisvės. Bet kas tokį kuną sudarys?

Kiek seniau mes ir kai kurie kiti Amerikos lietuvių laikraščiai buvome pasisakę apie suaukimą Amerikos lietuvių visuotino seimo. Bet už seimo suaukimą buvo ir priešingų nuomonių, ir dabar seimo reikalas užmirštas gali būti amžinai. Mes, tačiau, šį reikalą atnaujiname: argi išties jau nėra galimybių ir reikalo suaukti Amerikos lietuvių visuotiną seimą *dabar*? Suaukti tame momente, kada svarstoma mūsų senosios tėvynės likimas gal paskutinį kartą? O jei jau kai kas nemato reikalo seimą šaukti, tai kas per priežastis? Kas čia galėtų į mūsų svarbų reikalą kišti stabdžius?

Geros Žinios

PASTARUOJU laiku geromis žiniomis mes vadiname tas žinias, kurias gauname iš Tolimųjų Rytų karo fronto. Iki šiol iš to fronto žinios buvo liudnos, nes priešui ten nebologai sekėsi. Pastarųjų dienų žinios, tačiau, parodo, kad priešas netenka daugybės laivų ir daugybės lėktuvų, nors jis dar rįstasi užimti vis naujas teritorijas.

Pastaruoju laiku japonai jau pasiekė net Australiją. Bet toje šaly jau susikoncestravo didelės karo jėgos, kurioms vadovauja pagersėjęs Amerikos generolas MacArthur. Todėl pasitikima, kad vadovaujant šiam generolui, mes netrukus sulauksime dar geresnių žinių; tokių žinių, kurios mums nusakys, kad priešų jėgos jau sutruškintos ir kad kovotojai už laisvę ir demokratybę visur pačmė viršų.

Mes tų žinių lauksime! Lauks jų ir visas demokratiškas pasaulis!

Klaipėdos Sukaktis

TRYŠ metai atgal prasidėjo didžiausias nacių siutimas Europoje. Pirmiausia tais metais Hitleris sutrempė Austriją ir Čekoslovakiją. Paskui pasuko į Lietuvos dalį — Klaipėdą. Kuomet jis puolė Klaipėdą, tai signatoriai — Francija, Anglija ir Japonija — tylėjo. Nieko nesakė prieš Lietuvai doramą skriaudą ir Lietuvos kaimynę Rusiją.

Tai buvo kovo 22 d., 1939 m.

Lietuva, Austrija ir Čekoslovakija buvo nuskriaustos dar pirm prasidėjimo Antrojo Pasaulinio Karo. Tuo nuskriaudimu Lietuva neteko lango į platųjį pasaulį. Taip pat buvo nuskriausta ir daug lietuvių, kurie neteko darbų, turėjo palikti savo būnius ir gyvenamus namus Klaipėdos krašte. Tame krašte, kuris Lietuvai priklausė nuo senųjų šimtmečių ir kurį Lietuva atsikovojo dar tik 1923 metais. Bet užėjo neciškas amaras ir išlupo tą kraštą, per kurį Lietuva pamatė pasaulį.

Pagaliau ir visa Lietuva tėko naciams. Bet tai tik laiko klausimas; laiko todėl, kad mes pasitikime, jog šį karą laimės demokratiškos valstybės. O laimėjus karą — atgims daug pavergtų valstybių-valstybių, ir taipgi atgims Lietuva su Klaipėdos kraštu, o gal ir su Rytų Prūsija. Mes tik nenustokime vilties! Tik visomis galėmis padėkime Suvienyntoms Valstijoms ir jos talkininkams laimėti šį karą!

Motina

KETURIŲ VEIKSMŲ DRAMA

Parašė PR. BAJORAS.

(Tąsa)

JUOZUKAS — Glamonėčiau ją, bučiuočiau... Širdingiausiai mylėčiau!... A, kad tai kada nors turėčiau progos jai į akeles pažvelgti!... Ją apkabinti!...

MARĖ — Ar gi tu atsimeni savo motiną?...

JUOZUKAS — Atsimenu?!... Motiną?!... E. ar gi tai galimas daktas užmiršti moteriškę, kuri prie mano lopšio naktų nemiegojo, kuri kiekvienai mano nuoskaudai atjautė, kuri mane auklėjo?!... Ar gi tai galima užmiršti?!... (Marė begaliniai nerimauja. Ji paskęsta lyg į kokią tai gilią praeitį. Užsisvajuoja, žiuri į tolį, dairosi. Žiuri į Juozuką, Juozukas į ją)

MARĖ (Pamaži deklamuoja — Kas ašaras šluosto mažučių vaikelių? Juos supa? Širdingai kas juos glamonėja? Jiems laimės pas Dievą maldauja ant kelių? Tai motina jų, gyvybės davėja...)

Bet aš?... Aš?... Kokia gi aš motina?... Ar taip elgiausi?... Apleidau ji!...

JUOZUKAS — Ką čia tokio, tamsta, kalbi?...

MARĖ (Išsigandus, pabudus) — Aš... aš... tik... taip... Aš sakau, kad, išties, tos motinos yra ypatingai geros moterys... Ar ne tiesa?...

JUOZUKAS — Taip, jos labai geros!...

MARĖ (Graibstydamas, nerimaudamas) — Ar... aš... galėčiau tave, Juozeli, apkabinti?...

JUOZUKAS — Kam?... Kodel, tamsta, norėtum mane apkabinti?...

MARĖ — Taip sau... Aš labai myliu mažus vaikus... Sykį ir aš turėjau vieną vaiką... Jį labai-labai mylėjau... (Apkabina Juozuką. Pirmiau jis stumiasi nuo jos, bet pamažu apsipranta. Marė tvirtai jį prie savęs prispaudžia)

JUOZUKAS — Kokios minkštos tavo rankelės!... Mane niekas ir niekad taip nepaglamonėja... (Marė dar labiau jį prie savęs spaudžia) Tamsta lygiai kaip ir mano motina, budavo... Lygiai, taip maloniai, taip mandagiai!... Žinai, ji mane ypač karštai bučiuavo... ir glamonėjo tuomet, kai nuo mūsų pabėgo...)

MARĖ — O kad dabar taip tavo motina imtų ir sugrįžtų... Ką tu darytum?... Tau smagu būtų, ar ne?...

JUOZUKAS — Taip jaučiu... Rodos man tuojau gerai pasidaryt, bučiau visai sveikas, smagus!...

MARĖ — Kad ji tau į akis ve šiaip imtų ir pažiūrėtų?... Kad ji tave štai šitaip pabučiuotų?... (Marė įsistelbusi, žiuri vaikui akysna, karštai bučiuoja) Tuomet tau būtų gerai, Juozeli, ar ne?...

JUOZUKAS — Sakau, tamsta lygiai kaip mano motina!... Tu mane glamonėji, bučiuoji... Taip karštai!...

MARĖ — Ar važiuotum pas savo motiną, jei aš tave pas ją veičiau?... Ar eitum su savo motina, jei ji tave iš čia vestųsi?...

JUOZUKAS — Tai paklausė!... Žinoma, kad eičiau!... A, tai kad dabar čia mano motina būtų!... Ak, tai kad nors sykį mane motina taip paglamonėtų, taip pabučiuotų!... Ir aš ją glamonėčiau, bučiuočiau!... Komeiliausiai bučiuočiau!... Spausčiau ją savo glėby ir sakyčiau: Motin, motinėle mano!... A, kad tai kada nors taip atsitiktų!

MARĖ (Nebegalėdama ilgiau kęsti, staiga sujunda, numeta akinius, nusiima žilus plaukus. Juozukas nusigąsta. Ilgokai žiuri į vienas kitą) — Sunau!... Brangusai!... Juk dabar pažinsi mane!...

JUOZUKAS — Tai tu mano motina!... Mamytė!... Motute mano brangioji!...

MARĖ — Juozeli mano!... Aš... aš tavo motina!... (MARĖ ir JUOZUKAS supuola glėbiuosna, ilgai ir karštai bučiuojasi, glamonėjasi)

JUOZUKAS — Tu... sugrįžai?!... Tu nenumirus!...

MARĖ — Sugrįžau!... Kitaip negalėjau!... Be tavęs, Juozeli, man negyvenimas!... Dabar, sunau, mudu bėgsime iš čia!... Bėgsime toli!...

JUOZUKAS — Brangiausiaji mano!... Koks aš dabar laimingas!... Kaip man smagu!... (Dar karščiau bučiuojasi. Staiga, Juozukas pradeda svirti ant šono. Jo rankos atsikabina nuo Marės kaklo. Ji stengiasi jį sulaikyti, bet jis šliaja ir šliaja. Paršėja ant žolės)

MARĖ — Juozeli, kas tau?!... (Žiuri jam į

veidą, stebisi) Nejaugi?!... Viešpatie!... Dieve mano!... (Dairosi aplinkui) Žmonės, gelbėkit!... (Atsiklaupus prie Juozuko, ima jį ant rankų, supa, liuliuoja. Pamažu ir pati šliaja, vaikas iš rankų iškrinta. Marė ant žolės pargriuva. Laukuose, tolumoje girdisi smuiko ir armoniko garsai, maršas, kurie vis artėja ir artėja. Pagaliau, savo tvarka, muzikantų vedami, įeina vestuvninkai. Jonas su Jaunavede pirmutiniai. Jonas neramus)

13.

JONAS — Rodos girdėjau kokį tai šauksmą...

PETRĖ — Kas tai galėtų būti?...

JONAS — Ir taip ypatingai šaukė...

VEST. II — Gal jums tik taip nusigirdo?...

Gal nieko nematiko...

PETRĖ — Girdėjau, tikrai girdėjau...

JONAS (Pamato gulinčius) — Kas gi ten?!

(Artinasi) Ką aš matau?!... Viešpatie!...

(Lenkiasi, apžiurinėja vaiką) Vaikas... negyvas!... Juozeli!... (Apžiurinėja Marę)

Moteris... be sąmonės!... Kas gi čia dabar nutiko?!... Kas gi tokia? (Geriau įsižiuri) Marė!... Mano buvusi pati!...

(Klaupia prie jos, ilgokai tēmija jai veidan, pagaliau apkabina ją) Maryte, tai tu?!...

Žmonės!... Žiurėkit, tai mano buvusi pati, Marė!... Mare, kaip gi tai?!... Kaip ir iš kur tu čia atvykai?!... Mare!... (Sukniumba prie jos. Vestuvninkai, ypač jaunoji, nuostabiai žiuri į netikėtą nuotikį)

U ž d a n g a

ANTRAS ATIDENGIMAS

ATIDENGIMO SCENOS VAIZDAS: Dekoracija ta pati. Temsta. Pavakaris. Ant suolo po medžių guli MARĖ, mirtinai serganti, klajoja. ONA trisiasi prie jos.

1.

MARĖ — Pamenu... Glamonėjau, bučiuavau, prisipažinau esanti jo motina... Abu džiaugėmės... Jis mane bučiuavo... (Tiesia rankas, tartum ką tai apkabindama) O, tai tu, Juozeli!... Tai tu!... (Verkia)

2.

JONAS (Įeina, bėgalo neramus. Onai) — Kaipgi ji jaučiasi?... Geriau kiek?...

ONA — Jau kalba, bet dar silpna, kartais klejoja ir visų dytojo šaukiasi.

JONAS — Bėgk, Onute!... Prie jos aš pabučiuoju... (ONA išeina. JONAS eina prie MARĖS, prisitartinai. Širdingai, įdomiai žiuri į ją. Jinai išsyk jo nepastebi, vėliau tik pamato)

3.

MARĖ — Jonai!...

JONAS Mare, tu... (Puola ant kelių prie lovos)

MARĖ — Po tiek metų ir vėl tos pačios lupos mano vardą mini... Mano mielas!... Tu prie manęs klaupi... Tu ant manęs neypyksti?...

Taip, Jonai?... (Jonas tyli, nerimauja, sunkiai aimanuoja) Kodel nieko nesakai?... Kodel tyli?...

JONAS — Mare, aš...

MARĖ — Tark nors vieną žodelį... Man bus lengviau...

JONAS (Sujunda, staigiai pašoka) — Tart žodelį?!... Kalbėt su moteriške, kuri nuo manęs pabėgo, kuri išardė mano gyvenimą!... Kuri!...

MARĖ — Jonai!...

JONAS — Mare, tu... tu mano gyvenimą išardė!...

MARĖ — Nejaugi tu, Jonuli, dabar mane barsi?... Nejaugi?...

JONAS — Visai ne... ne tame dalykas!... Ne delto aš ir čionai, prie tavęs dabar atėjau... Mare, aš noriu tik dviejų dalykų iš tavęs sužinoti... Ar galii?...

MARĖ — Ką nori? Sakyk...

JONAS — Ko tu čia, pas mane, sugrįžai?...

MARĖ — Širdis prie vaiko traukė... Be jo ilgiau negalėjau...

JONAS — Tik prie vaiko?...

MARĖ — Taip, Jonai... Tik dėl jo sugrįžau...

JONAS — Antra, kuris mudviejų tame kal-tas?... Ar aš, vyrras, kuris tave širdingai mylėjau ir tebe myliu, ar tu, moteris, kuri mano širdį į purvus sutrempė, mano gyvenimą išardė?...

MARĖ — Nežinau... Aš ir gi daug kartų savęs klausinėčiau: "Kodel aš bėgau nuo vyro, kuris mane taip širdingai mylėjo?..."

JONAS — Bet juk dabar pas mane sugrįžai? Ar ne taip?...

MARĖ — Jau sakiau, kad ne pas tave... Tik dėl vaiko sugrįžau... Norėjau jį su savim pasiimti, išsivežti kur man tinka ir tenai (Daugiau bus)

Sveikatos Skyrius

Šį skyrį, pašvęsta SLA narių sveikatos reikalams, redaguoja DR. S. BIEŽIS, vyriausias SLA daktaras-kvotėjas, bendradarbiaujant SLA Sveikatos Komisijos nariams ir kitiems lietuvių gydytojams bei sveikumo žinovams.

Pusė Amerikos Žmonių Nesveiki

Rašo DR. S. BIEŽIS

BILE tautos pajėgumas, jos atsparumas ir išsilikymas veik išimtinai priklauso nuo jos žmonių sveikalingumo. Jei kurios tautos žmonės nesveiki, paliečiai, tai jai ateitis tamsi. Iš kitos pusės, jei tautos sunęs ir dukterys sveiki, stiprūs bei liuosi nuo pragaištingųjų ligų, tai tokia tauta, ar ji būtų didelė ar maža, turi labai šviesią ateitį. Praeitie istorija tai pakartotinai aiškiai pariparodė.

Ištikrųjų yra netik labai sunku, bet veik visai negalima tikrai nustatyti valstybės gyventojų sveikatos padėties, nes tokių statistikų iki šiol dar nė viena valstybė nėra praktikavusi, kaip kad esti gyventojų skaičius nersianėjamas kas keli metai. Jei, sakysime, sveikatos cenzas, t. y. patikrinimas kiekvieno piliečio sveikatos stovio, būtų bandoma pravesti, tai visi gydytojai turėtų kasdien dirbti per suvirš tris mėnesius ir per tą patį laiką sergančiųjų priežiūra reiktų visai pamiršti. Taigi iš praktiško atžvilgio, nors tai būtų labai pageidautina, nėra jokios fiziškos ir finansinės galimybės pravesti patikrinimą sveikatos visų valstybės piliečių.

Tačiau, nors dalinai, tam tikrais valstybės gyvenimo atsitikimais tai yra padaroma. Štai šiuo laiku apsigynimo sumetimais bėgy pastarųjų kelių mėnesių išegzaminuota suvirš 2,000,000 jaunuolių nuo 21 iki 28 metų amžiaus. Ir kas pasirodė? Veik vienas milijonas, t. y. veik pusė tų visų jaunuolių pasirodė visai netinkami kariuomenėn del sveikatos ivairių trukumų. Jei jau tokiame jaunam amžiuje tiek nesveikų vyrų randama, tai kaip su senesniais, kurie natūraliai palinkę daugiau sirgti ir labiau išsidėvėti? Taipgi galima logiškai dailieisti, kad merginos ir moterys to paties amžiaus irgi nėra geresnės sveikatos, ypač pastarosios. Daugelis tokių nesveikųjų prasideda ankstyvoje jaunystėje ir net kudikystės dieneose. Bendra išvada, kad ir nenoroms, pasidaro tokia, kad beveik pusė valstybės gyventojų yra vienaip ar kitaip nesveiki, t. y. ligoniai.

Čia ištikro yra kuo rimtai susidomėti, nes kiekvienas antras žmogus, jei nedaugiau, kuo nors serga. Vadinasi, pusė visos tautos yra ligoniai, reikalingi tinkamo gydymo, kurio tik labai retas kuris ji gauna. Šis faktas aiškiausiai pats už save kalba, kad mes ne-

sirupiname savo sveikata, kad ją visiškai apleidžiame ir nepaisome, kas su ja atsitiks galų gale. Išvada pati savaimi metasi į akis, butent: mes privalome visais galimais būdais ir priemonėmis rūpintis savo sveikata ir ją kuostropiausiai saugoti.

Kad aiškiau supratus šią problemą ir gavus tikresnę perspektyvą ar galime pagerinti šią padėtį, kaip privalėtume vaduotis, pažvelgkime į nesveikumus bei jų nuosimtį del ko tie jaunuoliai buvo rasti netinkami tarnauti kariuomenėje:

Nesveikumai	Skaicius	Nuosimtis
Dantų defektai	188,000	20.9.
Nesveikos akys	123,000	13.7.
Širdies ligos	96,000	10.6.
Raumenų ir kaulų defektai	61,000	6.8.
Venerinės ligos	57,000	6.3.
Proto ir nervų ligos	57,000	6.3.
Ruptura	56,000	6.2.
Ausų defektai	41,000	4.6.
Kojų defektai	36,000	4.0.
Plaučių defektai ir		
jimant džiova	26,000	2.9.
Kitokios priežastys	159,000	17.7.

Tai bendros oficialės skaitlinės, kurios daug ką aiškiau pasako. Del dantų ir akių nesveikųjų rasta netinkamų kariuomenėn vienas trečdalis visų egzaminuotų. Šie nesveikumai, daugumoje atsitikimų, galima pataisyti ir žmogaus sveikatą atstatyti, o vienok yra apleidžiama be jokio sau pasigailėjimo. Del širdies ligų rasta netinkamų 10 nuošimčių. Reiškia, kas dešimtas asmuo iš nesveikųjų serga širdies liga. Nuo širdies ligų labai dažnai galima apsaugoti, tiksliai daboiant savo bendrą sveikatą. Venerinėmis ligomis rasta sergančių suvirš šešias nuošimtis. Tai veik grynai paleistuvystės darbas, kurio šalinantis bus pilnai išvengta šių taip rimtų ligų. Ruptura, arba patrukimas, sudaro irgi šešis nuošimčius. Čia palyginamai nepavojinga ir sekminga operacija pilnai pašalina šį nesveikumą. Panašiai galima išsireikšti apie kitas ligas ir defektus.

Iš šių nuosaikių ir labai pamokinančių statistikos davinų aiškiai matome, kad daugiausia ligų ar šiaip jau nesveikųjų yra menkesnio pobūdžio bei palyginamai lengvai pagydoma arba pataisoma. O tuo pačiu sykiu tik labai retas kuris rupinasi atsikratyti čia kalbamų ligų. Kodel taip yra, nelengva teisingai atsakyti. Greičiausia, kad patys žmonės to viso nežino ir nē nemano tinkamai savo sveikata rūpintis. Mat, jei neskauda tai ir mano, kad viskas pilnoje tvarkoje. Prie šios progos noriu pabrėžtinai pareikšti,

kad čia kalbami rodo menki nesveikumai negydomi dažnai plinta tolyn ir neretai išsivysto į dideles ir labai rimtas ligas, kurias vėliau jau nebelengva pašalinti, dažnai net visai nebegalima.

Šiuo rašiniu noriu atkreipti dėmesį kaip skaitlingai yra paplitusios ligos, kurių dauguma nėra jau taip rimtos ir lengvai duodasi pagydyti, kuomet neleidžiama joms pertoli įsigalėti. Kad anksti suradus nesveikumus, kurie nepasireiškia jokiais subjektyviais ženklais arba kitokiais būdais, butinai reikia bent syki į metus patikrinti sveikatą nuodugniu egzaminavimu pas savo gydytoją ir dantistą. Tik periodiniu egzaminavimu, o ne kaip kitaip, yra galimybė susekti ligas ir šiaip jau nesveikumus jų pradžioje, kada greičiausia galima išsigydyti.

Medicina Eina Pagelbon Karą Laimėti

Rašo DR. S. BIEŽIS

MEDICINOS mokslas nuo pat savo pradžios nekuomet nestovėjo vietoje. Kaip galima tikėtis, jis iš pradžios nors gana lėtai, bet visgi žengė pirmyn: vis kas nors naujo, geresnio buvo surandama. Su pradžia šio dvidešimtojo šimtmečio, progresas buvo daromas nuolat, be jokios pertraukos, ypač pastaraisiais dvidešimtis penkiais metais. Su pradžia šio karo, medicinos progresas jau nebe žingsniais žygiuoja, bet tiesiog didžiausiais šuoliais bėga pirmyn. Tam yra rimtos ir sveikos priežastys. Nors ir pirmesniuose karuose buvo numatyta, tačiau šiame jau galutinai įsitikinta, kad ne tik sveiki, stiprūs kareiviai, ypač aviacijoje, yra didžiulės reikšmės, bet ir civilių gyventojų tinkamas sveikatingumas turi žymios įtakos į karo vedimą ir pagaliau jo laimėjimą. Todel visai nestebėtina, kad vyriausybės organai gyvai susirupino savo gyventojų aukšto sveikatingumo išlaikymu. Šis faktas neabejotinai sulo didėlį vaidmenį, kuris ateity gal daugiau negu atlygins visus karo nuostolius ir pasiaukojimus. Paimkime nors keletą akvyesnių pavyzdžių.

KAULŲ LAUŽYMAS SU ISORINĖMIS ŽAIZDOMIS

Kiekviename kare labai daug kareivių nukencia nuo sulaužymų įvairiose kuno dalyse kaulų su išorinėmis žaizdomis, kurias padaro kulkos ir šrapneliai. Tokis kaulų sulaužymas, dažnai, panašesnis į sudraskymą, visados net geriausiame atsitikime imdavo mėnesių mėnesius sugydyti, nes tokios žaizdos veik visada puliuodavo, sulaužytų kaulų galūnės tiesiog pudavo ir patį ligonį laipsniškai naikindavo. Kurie sugydavo, tai ant visados likdavo raiši ir šleivi ir, ži-

Ivykiai Prieš Lietuvos Okupaciją

ALFRED A. KNOPF leidykla 1941 m. išleido Frederick L. Schuman 600 puslapių knygą "Night Over Europe" (The Diplomacy of Nemesio 1939—1940), kurioje nagrinėjamos priežastys, privedusios prie demokratijos žlugimo ir cezarizmo įsigalėjimo Europoje. Aprašomas laikotarpis apima pastaruosius prieškarinius metus ir antro pasaulinio karo pradžią. Knygoje yra daug aktualių citatų ir svarbesnių diplomatinų dokumentų ištraukų.

Nors Lietuva ir kitos Baltijos valstybės minimos keliais kitais atvejais, bet apie Baltijos valstybių likimą kalbama specialiam skyrely "Rytų Kraštai" (Eastlands). Autorius sako, kad nors ir nežinomos derybų smulkmenos tarp Berlyno ir Maskvos del Baltijos valstybių, kurias vokiečiai esą skaito savo "gyvenimo erdve" (Lebensraum) dar nuo kryžiuočių laikų, vis tik vėlesni įvykiai atidengė tų susitarimų užkulus.

O tie įvykiai, kaip autorius juos atpa-sakoja, buvę tokie:

"1939 m. rugsėjo 18 dieną internuotasis lenkų povandeninis laivas "Orzel" pabėgo iš Talino. Maskva protestavo ir įsakė išjieskoti Estijos pakraščių vandenis. Atsakingų Estijos pareigūnų atsiprašymai ir aiškinimai buvo atmeti kaip neganėtinai.

"Rugsėjo 26 d. Maskvos radio paskelbė: "Kadangi paaiškinimai del Estijos internuoto lenkų laivo dingimo buvo rasti nepatenkinamais, yra pradėtos derybos reikalingoms priemonėms Sovietų vandenų saugumui užtikrinti" prieš diversinius aktus Baltijos vandenyse besislapstančių sveltinių povandeninių laivų. Maskva paskelbė, kad vienas Sovietų garlaivis buvo paskandintas Suomijos įlankoj ir vienas užpultas. Vėliau pasirodė, kad Maskva įteikė Estijai ultimatumą ir kad ši mažoji respublika nusileido. 1939 m. rugsėjo 28 d. buvo pasirašyta savitarpės pagalbos sutartis.

"Sekant iš eilės, Latvija buvo pakvies-ta pasiųsti delegaciją į Kremlį. Užsieniu

reikalų ministeris Wilhelm Munters spalio 2 d. atvyko į Maskvą ir konferavo su Stalinu, Molotovu ir Potiomkinu. Sekančią dieną atvyko Lietuvos užsienio reikalų ministeris Juozas Urbšys, o spalio 5 dieną Latvija pasirašiusi pagalbos sutartį".

Toliau autorius nurodo, kad trim dienom praėjus po Lenkijos pasirašymo, vadinasi, spalio 8 d., vedamasis "Izvestijoje" su pritarimu citavo Bernard Shaw kvietimą taikai ir šitaip komentavo del Hitlerio spalio 6 d. kalbos:

"...Net ir aklas dabar gali matyti, kad Lenkijos valstybė nebegali būti atstatyta savo pirmąkštėj formoj ir teritorijoj. Tuo tarpu Anglija ir Francija tebeveda karą prieš Vokietiją už Lenkijos atstatymą. Todel ir karo tęsimas negali niekuo būti pateisinamas ir tesudaro nereikalingas žudynes. Karo užbaigimas tarnautų visų šalių ir tautų interesams...

"Hitlerizmo sunaikinimas" yra paskelbtas kaip pagrindinis tikslas. Kova prieš hitlerizmo idealogiją — taip britų ir francuzų politikai dabar apibudina karo tikslus...

"Kiekvienas turi teisę išreikšti savo pažiūras vienos ar kitos idealogijos atžvilgiu, jis gali ją ginti ar atmeti. Net naikinimas tautos už tą, kad kam tai nepatinka tam tikros pažiūros ir idealogija, yra kvailas ir absurdiškas žiaurumas. Tas metas atgal į tamsiųjų viduramžių religinių karų epochą už išnaikinimą eretikų ir atskalusiu.

"...Idealogijos negalima sunaikinti ug-nimi ir kardu. Galima toleruoti ir neapkęsti hitlerizmo, taip kaip ir kiekvieną kitą politinę sistemą. Tai yra skonio dalykas. Bet vesti karą už "hitlerizmo sunaikinimą" reiškia vykdyti kriminalinę kvailystę politikoje..."

Toliau autorius prieina prie Lietuvos-Sovietų Rusijos santykių nušvietimo tuojuo prieši ir po "savitarpio pagalbos sutarties" pasirašymo. Ir pačios sutarties svarbesnieji paragrafai pacituoti, o taip pat pažymė-

ta, kad visos trys Baltijos valstybės turėjo ilgametes nepuolimo sutartis su Sovietų Rusija. Nežiurint į tai, Sovietų Rusija priverstė jas pasirašyti naujas sutartis ir įsileisti raudonosios armijos garnizonus. Naujose sutartyse buvo pabrėžta "nesikišimo į vidaus reikalus" principus, bet, kaip žinoma, ir tas buvo sulaužytas.

L. G. K.

Amerikos Fabrikantų Atkaklumas

AMERIKOS fabrikantai niekuomet nebuvo tokie atkaklūs link senų darbininkų, kaip kad jie yra šiandien. Ypač grieštai nusistatę prieš tuos darbininkus, kurie jau yra pragyvenę virš keturias dešimtis metų. Šios rūšies senesniems darbininkams šiandien darbo nebėra Amerikos fabrikuose. Dabar visi fabrikantai, kaip susitarę, nori skurėti visus šalies apsigynimo darbus tik su jaunais darbininkais, kurie vos pabaigę aukštąsias mokyklas. Del šių jaunuolių valdžia ir fabrikantai steigia specialias amatų mokyklas ir, šiek-tiek juos pamokinę, siunčia prie įvairių darbų ant mekaniškų mašinų dirbti, o senesni darbininkai, kurie dirbė daug metų mekaniškus darbus, sėdi namie nuliudę ir susirupinę, nes jie neturi darbo.

Mėnulio Spindulys

Aušra užmigs už sodo,
Kaip vasara žieduos —
Kas tau užmigt neduoda,
Kas tau nubust neduos?

Turi tu ryto rasą
Mėnulio spindulį,
Tuščios nakties terasą
Vijokliai puoš žali.

Linguos palinkę varpos
Iš lauko parugės —
Ir, kaip sudužęs varpas,
Upelis ten gurgės.

Lankoj nupjautas šienas
Pakvips midaus taure
Sidabro mėnesienos
Gelsvajam sidabre.

Aušra nubus už sodo,
Kaip vasara žieduos —
Kas tau nubust neduoda,
Kas tau užmigt neduos?

BERNARDAS BRAZDŽIONIS.

noma, mažai betinkami kasdieniniam darbui. Kitiems dažnai pririekdavo ranką ar koją visiškai nupjauti, kad patį gyvybę išgelbėjus. Tokis sužalotas irgi mažai kam betinka. Net Pirmame Pasauliniame Kare vienas iš septynių taip sužeistų mirdavo, nes medicinos mokslas buvo veik bejiegis, ypač pradžioje, sulaikyti žaizdų apsinuodijimą, kas ir nuvaidavo nelaiminguosius kareivius ir kapines.

Tokis aukštas raišumas bei mirtingumas skatinodaktarus tišdėjusiai tyrinėti priežastis apsinuodijimų ir jieskoti praktiškų būdų, kaip visa tai pašalinti. Valdžios skyrė ekspertų komisijas ir dideles sumas pinigų asignavo tam pačiam tikslui. Visokie vaistai, įvairūs antiseptikai netik mažai naudos duodavo, bet kartais atrodė visiškai nenaugalia. Vienok po ilgo ir sunkaus darbo problema galop išsirišo labai paprastai ir praktiškai. Kuomet tokios žaizdos kuoskuobiausiai tiksliai išplaunamos šiltu sterilizuotu vandiniu, su žaliuoju muilu ir sudraskyti, sutrinti audiniai žaizdoje tinkamai pašalinama chirurgišku būdu, kaulai sudedama kaip reikia ir pati žaizda tuojaus akiai užsiuvama, tai veik kiekviename atsitikime kaip kaulai, taip ir pati žaizda sklandžiai sugija be jokio apsipluivimo arba apsinuodijimo.

Nors čia ištikro yra labai paprastas dalykas, tačiau ir tą taip paprastą dalyką ėmė tiek daug laiko bei pastangų surasti. Mat, kartais paprastieji dalykai virsta stebuklingais, kaip kad ir šis. Kur pirmiau mirdavo vienas iš septynių, tai dabartiniame kare Anglijoje temiršta tik vienas iš 200 sužeistųjų, t. y. veik 30 sykių mažiau. Taigi dabar pagydoma 29 iš 30 čia kalbamų sužeistų kareivių, palyginus pasėkmes praeitojo karo. Tačiau čia dar ne viskas. Kur pirmiau pagijusieji likdavo pastoviai šleivi ir raiši, tai dabar su tokiomis pat žaizdomis veik visi išgydomi su tiesiomis ir gerai funkcionuojančiomis rankomis ar kojomis. Jie sugrįžę, civiliniame gyvenime vėl galės būti naudingais bei gerėti savo gyvenimu.

Šis faktas yra neišpasakytai reikšmingas taikos metu normaliam gyvenime. Gyvenimas dabartinėje mašinerijos gadynėje, susisiekiimo ir transportacijos nepaprastas greitis ir šiaip jau bendras kasdieninis skubėjimas neišvengiamai turi būti pagrįstas dideliais skaičiais sužeidimų visokiuose laipsniuose. Visokias žaizdų gydymo patyrimas, kuriam pradžią davė praeitas karas, kasdien išgelbsti nuo mirties tukstančius asmenų ir dar daugiau nuo visokių raišumų, atimančių galimybę nepriklausomai pragyvenimą užsidirbti. Neretai iš karo žiaurumų ir baisenybių iškyla dalykai, kurie atneša daug naudos bei suraminimo pokariniam gyvenimui.

(Bus daugiau)

kams, kai jaunus paims į kariuomenę. Juk fabrikai nebus tušti — reikės seniems veteranams užimti jaunųjų vietas. Bet už tai fabrikantams nereikės dėkuoti. Šiuo syk reikia pasakyti, kad fabrikantų paprotys įleido giliai savo šaknis laike praeitos depresijos, todėl jie ir šiandien to savo nusistatymo laikosi.

Ką Amerikos valdžia darys su senesniais darbininkais ateity, to niekas negali atspėti. Bet negalės būti taip, kaip šiandien yra.

J. A. KAZLAUSKAS.

Mintys

Meilė yra tyra ir tobula disciplina.

Ai, protas nesupranta širdies priežasties!

Gyvenimas yra amžinai keliaujas pilgrimas.

Kaip gėlės nešiojasi rasos lašelius, virpėdamos ant lapelių kraštų ir pasiruošusios birsti nuo pirmojo vėjo paputymo ar paukščio sparnų palietimo, taip širdis turėtų nešiotis savo karielinius padėkos žodžius ir deimantines meilės mintis.

Ziedai yra tarsi žmonių emblemos. Jie yra gražūs ir ekspresingi. Jie yra gamtos kalba. Jie iškalbingai moko to mokslo, kuris retkarčiais pasiekia išvidinę ausį nepaprasta įjega. Žmogus mato savo paties likimą, atsispidantį jų trumpai gyvuojančiam grožy. Kaip ir gėlės, jis lieka lengvai nuplėštas nuo gyvybės medžio.

Kilniausia žemės dovana yra tik kito pasaulio sapnas ir viltis.

V. J. B.

Šaipokas

BUS GERA PAMOKA

Vienas banditas, už nužudymą žmogaus, buvo vedamas į elektros kėdę nužudymui. Jam laukiant paskutinės gyvenimo valandos, leista laikraštiniams su juo pasikalbėti. Vienas korespondentas jo paklausė:

"Klausyk, nelaimingasai: ką turi pasakyti savo gyvenimo paskutinę minutę?"

"Tai bus man gera pamoka", — atsakė banditas.

SLA Reikalai ir Veikla

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje Ir Valstybė

Kad atsakyti į šį klausimą, reikėtų prirašyti labai daug — gal net ištisą knygą. Bet mes pasistenkime apibūdinti šį klausimą trumpai ir visiems suprantamoje formoje.

Valstybė yra tam tikras žemės plotas, teritorija. Gyveną tame plote žmonės, sudaro bendriją, vieną didžiulę organizaciją, šeimyną. Tam tikram plote gyvenančių žmonių reikalai yra, maždaug, vienodi. Jie išsirenka sau vadus, valdininkus arba valstybės-visuomenės tarnautojus, kurių pareiga yra „nei artai, nei akėti“, bet bendruomenės reikalų žiūrėti. Jie privalo žiūrėti, kad bendrijoje būtų tvarka, kad bendrijos-visuomenės nariams nieko netrūktų. Jie privalo žiūrėti, kad bendrijos-visuomenės apgyventas plotas-teritorija nebūtų paliesta išlaukinės, svetimos bendrijos. Žodžiu sakant, kaip šeimynoje tėvas, dar padedant motinai, rūpinasi visais šeimos reikalais, taip demokratinė valstybė visais reikalais rūpinasi visuomenės arba piliečių parinkti vadai, tarnautojai.

Sitai trumpai galima apibūdinti kas yra valstybė.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje

Apibūdinami valstybės sąvoka, mes sakėm, kad valstybė sudaro tam tikras žemės plotas ir tame plote gyvena žmonės. Bet pačioje valstybėje gali būti šimtai ir tukstančiai atskirų savo rūšies „valstybių“.

Mes sakėm, kad valstybės piliečiai, visuomenė sudaro vieną didžiulę bendriją, organizaciją arba šeimyną. Bet toji didžiulė bendrija, toji didžiulė organizacija, gali būti susibūrę mažesnės bendrijos-organizacijos. Kaip valstybės visuomenė iškyla bendri ir visiems rūpimi, taip organizacijoje draugijos reikalauja bendri ir rūpimi visiems jos nariams. Kaip valstybės saugumas, jos augimas, buvimas ir klestėjimas turi rūpėti kiekvienam piliečiui, taip organizacijos saugumas, jos augimas, tobulėjimas turi rūpėti kiekvienam jos nariui. Apsileidę ir nerūpestingai piliečiai iš valstybės naudos neturės arba net ją praras. Tas pats atsitiks organizacijoje-draugijoje, kurios nariai bus apsileidę ir draugijos reikalų nežiūrės.

Apart paminėtų bendrumų tarp valstybės ir atskiros organizacijos, yra jų daugiau. Kaip valstybė valdosi su lig tam tikrų nuostatų, vadinamų konstitucija ir visa eile įstatymų, taip ir kiekviena organizacija valdosi sūlig pagrindinio įstatymo, t. y. konstitucijos ir bendrų narių nutarimų. Kaip valstybė pasirenka ir turi valstybės vyrus-vadus jos reikalų vedimui, taip organizacija savo reikalus tvarko ir veda per narių parinktus žmones. Vienu žodžiu, kiekviena organizacija-draugija — valstybė miniatūroje.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, tokiu būdu, yra maždaug respublika-valstybė, pludruojanti didžiulėje respublikoje. Musų plotas — visa Amerika. Musų bendrija arti šešiokla tukstančių narių. Bet mes norėtume, ir visi privalome dirbti, kad šioji didžiulė organizacija susivienytų, susijungtų visi Amerikos lietuviai. Mes privalome išauginti skaitlingą nariams Amerikos lietuvių „valstybę“ po vardu Susivienijimas Lietuvių Amerikoje.

Svarbus momentas

Valstybėje rimtu ir svarbiu momentu skaitoma tuomet, kai kraštui valdyti ir tvarkyti renkami valdininkai. Pilietis piliečiui nelygus. Yra gerų, sąžiningų piliečių, yra ir blogų palinkimų, yra net nedorių piliečių. Svarbu tad valstybės piliečiams asmenų pasirinkimas. Nei vienas doras pilietis nenori atiduoti valstybės vairą į netinkamas rankas. Atiduos — patys nukentės.

Kas aukščiau pasakytą apie valstybę, tas pats galima pasakyti ir apie organizaciją. Organizacijos, draugijos, susivienijimo gerovė — narių rankose. Nuo narių priklauso, ką jie pasistato organizacijos vadovybėje. Pasistatys tinkamus, sąžiningus, nusimanančius žmones — organizacija bus, augs ar bent nežlugs. Pasistatys prastus, nepatyrusius — organizacija merdės, neduos tos naudos, kokią ji privalėtų duoti, arba... ir visai žlugs.

Musų pareiga

Valstybių istorijoje skaitome apie ilgą, neatladžią žmonių kovą, kad iškovojo sau teisę kalsuoti. Balsavimo teisė, tai vienas iš svarbiausių demokratijos dėsnių. Pilietis, kuris apsilieidžia ir balsavimo teise nepasinaudoja — pats save plaka.

Ir vėl gi, kas aukščiau pasakytą apie valstybę ir pilietį, tas pats galima pasakyti ir apie organizaciją bei jos narius. Jei jau mes ir praleidžiame eilinius susirinkimus, tai dovanotina. Bet jei apeidžiame susirinkimus, kuriuose renkama kuopos valdybė ar Pildomoji Taryba — jokių būdu nedovanotina.

Šiais metais, net šiuo momentu, musų didžiulė organizacija renkasi dviem metams aukščiausią savo vadovybę — Pildomąją Tarybą. Išrinktoji Taryba Susivienijimui vadovaus du metus. Organizaciniam gyvenime du metai — nevisai trumpas laikas. Per du metus daug kas gali atsitikti. Todel kiekvieno nario pareiga rinkimais domėtis, juose dalyvauti ir išrinkti tinkamiausius žmones. Ką rinkti — neagituosiu už nieką. SLA patatyta ant demokratinių pagrindų, todel kiekvieno nario yra liuosa valia rinktis ką jis nori.

Nekomitetas.

SLA Penkto Apskričio Kuopoms ir Delegatams

SLA penkto apskričio metinis suvažiavimas buvo šaukiamas kovo 29 d., bet delei susidėjusių tam tikrų aplinkybių tą dieną suvažiavimo negalėjome turėti, ir todel suvažiavimas perkeltas į balandžio 19 dieną. Suvažiavimas įvyks toje pačioje vietoje — SLA name (buvusiam Lietuvos Atstatymo Bendrovės name), kampas 8-th Ave. ir W. 25-th St., New York, N. Y. (Netoli nuo SLA Centro raštinės).

Todel šiuo pranešu visoms SLA penkto apskričio kuopoms ir jų išrinktiems delegatams, kad į suvažiavimą atvyktų balandžio 19 dieną, o ne kovo 29 dieną.

Jei kurios kuopos dar neisrinko delegatų į minimą suvažiavimą — turi progos išrinkti balandžio mėnesio susirinkimuose, ir atsiųsti į suvažiavimą balandžio 19 dieną. Suvažiavimo pradžia 2 val. popiet. P. Bajoras, sekr.

SLA Dešimto Apskričio Kuopoms

Šiuo turu už garbę pranešti, kad SLA dešimto apskričio pusmetinis suvažiavimas yra šaukiamas balandžio 19 dieną, pradžia 1 val. popiet, Liuosybės Svetainėje, 711 Eight Street, Waukegan, Ill.

Visos dešimto apskričio kuopos prašomos išrinkti delegatus ir išrinktiems atvažiuoti laiku į suvažiavimą.

Kurios kuopos dar nemokėjo metinių mokesčių į apskritį už 1942 metus — privalot užsimokėti, nes kurios bus neužsimokėję, jų kuopų delegatai suvažiavime neturės sprendžiamo balsio.

Vietinė SLA 262 kuopa, užsibaigus suvažiavimui, delegatus žada gerokai pavaišinti gražiu programu bei šokiais palinksinti. Mums yra žinoma Waukegano lietuvių vaivšingumas ir pavyzdinga tvarka, taip pat ir jų gražūs įvairūs programai. Šį syk S. L. A. 262 kuopa deda visas pastangas, kad suvažiavusius svečius patenkintų. Visų apie linkių kolonijū lietuvių kviečių skaitlingai suvažiuoti balandžio 19 d. į Liuosybės Svetainę. Programas ir šokiai bus 7 val. vakare.

M. Kasparaitis,
SLA 10 apskr. sekr.

Philadelphia, Pa.

Iš SLA 135 kp. susirinkimo ir narių atyda

Kovo 1 d., Lietuvių Muzikalo Namo Bendrovės knygne įvyko SLA 135 kuopos reguliari susirinkimas. Susirinkimą atidarė ir vedė kuopos pirm. A. Tvaranavičius.

Užrašų sekretoriui J. C. Streleckiui nepribuvus, praėjo susirinkimo protokolą perskaitė ir nutarimus užrašė finansų sekr. inž. W. E. Norkus. Protokolas priimtas su maža pastaba kaslink aukos Raudonajam Kryžiui. Toliau susirinkimas ejo sulig konstitucijos nustatyta tvarka.

Gauti du čekiai iš SLA Centro, tai a. a. J. Sarcevičiaus pomirtinės \$150 ir J. Maslauskos ligoje pašalpos \$21.00. Dabar dar randas viena ligonė kuopos narių lankoma, tai sesuo Jurksaitienė. Taipgi buvo gauta iš SLA Centro sekretoriaus dr. M. J. Viniko visos intrukcijos reikalingos Pildomosios Tarybos rinkimų bei balsavimų. Kiek aptartus Pild. Tarybos rinkimus, atidėta sekamam kuopos susirinkimui, kuris įvyks balandžio 12 dieną, antrą val. popiet, Liet. Muz. Namo knygne. Todel visi nariai prašomi tai įsijetinti, nes yra svarbu, todel visi privalom dalyvauti kaip SLA Pild. Tarybos rinkimuose, taip ir seimo delegatų reikalais pasitarti. Todel visi ir visos priburti į viršminėtą kuopos susirinkimą.

Taipgi buvo plačiai ir rimtai tartasi baltiaus rengimo reikalais, bet atsižvelgiant į dabartinį laiką ir karo padėtį, nutarta visą salę neimti, o pasitenkinti tik su žemutine, jei bus galima, o jei ne, tai visai baltiaus nerengti. Tas palikta komisijos nusprendžiam.

Kuopos pirm. A. Tvaranavičius raportavo iš Dariaus-Girėno paminklui statymo komiteto susirinkimo, kuris įvyko vasario 20 d. Lietuvių Respublikonų Susivienijimo Pašalpinio Klubu patalpose. Mat čia nekuris laikas yra kilęs sumanymas pastatyti Dariaus-Girėno paminklą jam žinant jų karžygišką žygį musų tautos garbei, ir tam tikslui jau buvo gautas pažadas iš Fairmount Park komisionieriaus parke vieša vieta. Bet kadangi susirinkimas buvo labai neskaitylingas ir atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu visi žmonės

yra labai susirupinę ir užimti krašto apsaugos reikalais, tai nutarta šis reikalas atidėti ant toliaus. Raportas vienbalsiai priimtas.

Susivienijimo labas ir gerovė

Pirmininkas pakėlė klausimą, ką šiemet darysime: duosime kokį nors seimui įnešimą ar ne? Čia tuojau kilo rimtos ir visai be jokio karščiavimosi diskusijos. Girdi, tai esą tuščias darbas, nes musų Susivienijimo seimai neturi laiko kuopų įnešimus svarstyti. Girdi jie (seimai) esą daugiau užimti politiniais bei frakciniais sumetimais, o ne organizacijos reikalais. Girdi, jei jau bent labai-labai su didele išimtimi seimas pajiegia kuopų įnešimus nors per „šerengą“ pervaryti, tai ir viskas.

Tačiau po diskusijų išrinkta seimui įnešimų komisija iš šių narių: inž. W. E. Norkus, J. V. Grinius ir A. Tvaranavičius.

Baigiant susirinkimą, J. V. Grinius kuopai pranešė, kad čia Philadelphiaje yra organizuojamas lietuvių draugijų komitetas, kuris turės rūpintis visais lietuvių visuomeniniais reikalais šio krašto paramai dabartinio karo metu. Pranešimas priimtas ir išrinkta kuopos atstovais A. Tvaranavičius ir M. Mankelevičius.

Tuo ir baigėsi musų kuopos labai rimtas ir skaitlingas susirinkimas. Šiuo yra prašoma visų kuopos narių nepamiršti sekančio kuopos susirinkimo, kuris įvyks balandžio 12 dieną, antrą val. popiet.

Koresp. A. T.

Chelsea, Mass.

Iš SLA 53 kuopos veikimo

Viršminėtos kuopos susirinkimas įvyko kovo 4 d. Susirinkimą atidarė pirm. A. Šleivis, Rašt. S. Budvitis perskaitė protokolą, kuris priimtas su pagyrimu, nes visi kuopos tarimai taisyklingai surašyti. Fin. sekr. E. Keslerienė pranešė, kad visi kuopos nariai randasi gerame stovy ir kad ligonių nesiranda.

Skaitytas ir priimtas laiškas iš Centro reikale rinkimų Pildomosios Tarybos.

Sekė pranešimas iš įvyksio, kovo 2 d. So. Bostone bendros klubių ir draugijų atstovų konferencijos reikale pagelbėjimo Dėdės Samo laimėti šį karą. Kuopai atstovavo F. Kesleris su S. Badvičiu.

Buvo manyta, kad Bostone susitvers draugijų komitetas, kurio užduotimi bus pagelbėti Dėdei Samui karą laimėti ir organizuoti finansinę paramą, o sykiu ir užkreoduoti visapusišką lietuvių teikiamą pagalbą, kaip tai: kiek iš Bostono apie linkė lietuvių jaunųjų išvyko į karą ir ar jiems nebūtų reikalinga laikračių, knygų ar kitokių dovanų; sužinoti kiek pavieniui lietuviui ar organizacijos pirktos valdžios bondsų arba aukos Raudonajam Kryžiui. Tokia statistika yra svarbi mums lietuviams dėl kovos už musų tėvynę. Bet buvusi konferencija nieko panašaus nenuveikė. Gal kita konferencija ateity tuos darbus atliks.

Parengimų komisija pranešė, kad kuopos atsiųbė šokiai buvo gana sėkmingi. Dabylviai smagiai tarpe savųjų praleido laiką ir kuopa padidino savo išdą.

Nutarta į sekančią kuopos susirinkimą narius kviešti atvirutėmis, kaip yra nurodyta konstitucijoje. Todel narių pareiga yra dalyvauti organizacijos reikaluose, o rinkimų laiką paduoti balsą už tokius kandidatus, kuriuos manote esant darbščiausi ir teisingais.

Nutarta rengti šokus (šurum burum) balandžio 18 d., Labor Lyceum svetainėje.

Taipgi nutarta metinį pikniką rengti birželio 21 d., Keistučio Parke, E. Dedham, Mass.

Po to sekė pagerbimas ilgameio kuopos išdinkimo M. Mickevičiaus, kuris kuopoje išdinkimo urėde ištarnavo dešimtį metų ir per tą laiką dirbo kuopai teisingai ir rupestingai. Ir išrodo, kad šiandien musų kuopa bėna bus finansiniai turtingiausia SLA kuopa Mass. valstijoje. Todel kuopa įvertindama brolio Mickevičiaus pastangas įteikė jam aukso plunksną ir pašėlį, kaip padėką už jo trūsą, su kuopos užrašu. Lai buna garbė ir kuopos nariams už parodymą pavyzdžio ir kitiems, kad darbštumas apsimoka.

F. Kesleris.

Dorchester, Mass.

Klaidos atitaisymas

Tėvynės No. 11 tilpo SLA 359 kp. atskaita, kur įvyko klaida: buvo atspausdinta, kad į Centrą pasiusta \$175.89, o turėjo būti — 1.175.89. Taipgi po ta atskaita pasirašė finansų sekretorius, bet turėjo būti kuopos nutarimų sekretorius.

P. Brazaitis.

Chicago, Ill.

SLA 238 kp. veikimas

Vasario 15 d. įvyko smagus SLA 238 kp. bunco ir kortų lošimo pokilis, Hollywood Svetainėje, 2317 W. 43-rd St. Svečių atsilankė taip daug (daugiausiai jaunimo), kad svetainė pasidarė permaža ir rengimo komisija turėjo prašyti svečių į virtuvę. Kiek teko patirti, kuopai liko gražaus pelno. Komisija susidėjo iš gerų ir nuosirdžių SLA 238 kuopos darbuotojų: ponios P. Sašauskienės, p-lės H. Sandom ir P. Frank Paulleiko. Publikai patarnavo jaunos ir gražios SLA 238 kuopos ir Keistučio choro narės.

Kovo 3 d. įvyko kuopos mėnesinis susirinkimas Gramonto svetainėje, 4534 S. Rockwell St., kuris buvo labai skaitlingas nariams ir tarimais. Pirmiausiai buvo skaitytas laiškas iš P. T. pranešant apie P. T. rinkimus. Laiškas priimtas ir nutarta P. T. balsavimus atlikti balandžio mėnesio susirinkime.

Po to sekė kuopos komisijų pranešimai. Pirmiausiai buvo pakviesta bunco ir kortų lošimo komisija. Raportas buvo atydziai išklausytas ir priimtas gausiu delnų plojimu. Kuopos pirmininkas, P. J. Kaulinas, varde SLA 238 kuopos, išreiškė širdingiausią padėką komisijai už tokį gerą ir malonų pasidarbavimą kuopai, daugiausiai aciuduodamas p-lei H. Sandom, kuri yra jauna ir nauja kuopos narė ir kuri daugiausiai pasidarbavo tikiety platinime ir dovanų rinkime.

Sekė naujų narių priėmimo bankieto komisijos pranešimas. Paaikšėjo, kad bankietas įvyks gegužio 16 d., 1942 m., Hollywood Svetainėje, 2317 W. 43-rd St., 7-30 val. vakare. Tikietas į bankietą vienas doleris, į šokus tik 35 centai, įskaitant taksus. Atsisakius dviem bankieto komisijos nariams eiti toliau jiems pavestas pareigas, komisija padidinta ir dabar susideda iš 5, vietoj 3: P. A. Rudokas, Estelle Norkus, Mrs. Petratis, dr. ir Mrs. Skever. Turint tokią jauną ir pilną energijos komisiją, kuopa tikisi labai sėkmingo ir smagaus parengimo. Kiek man teko patirti, tai du komisijos nariai turi gerą patyrimą bankietų rengime, butent p-lė Estelle Norkaitė ir A. Rudokas. Man rodos, kad jei buvo rengėjai Antrojo Pažangos Vajaus naujų narių priėmimui bankieto, į kurį jie sutraukė apie 300 žmonių ir visus taip gražiai pavaišino ir pamylėjo,

kad dalyviai dar ir dabar ne-pamiršta tokio įspudingo ir smagaus parengimo. Todel S. L. A. 238 kuopa tiki, kad turėdami tokius gerus darbuotojus sau už pagelbininkus, kaip Mrs. Petratis, dr. ir Mrs. Skever, tai šis bankietas bus dar pasekmingesnis, geresnis ir smagesnis.

Įnešta, kad SLA. 238 kuopa paaukotų iš kuopos izdo \$10 Raudonajam Kryžiui. Įnešimas priimtas vienbalsiai. Po to, kuopos pirm. paprašė susirinkusius narius, kad ir jie prisidėtų su aukomis ir ant vietos nariai suaukojo \$15.00, kas sumą padidino iki \$25.00 ir buvo priduta per p-lę H. Sandom Raudonajam Kryžiui, Brighton Park skyriui. Susirinkimas uždarytas apie 8:30 val. vakare ir pasi-linksminimas su vaisėmis tęsėsi iki vėlumai. Ne Narys.

Detroit, Mich.

Iš SLA 352 kuopos vieno mėnesio veiklos

Kovo 1 d. įvyko SLA 352 kuopos susirinkimas. Išklausius kuopos valdybos raportus, matėsi, kad kuopoje viskas ramu ir gera — kuopos reikalai eina geru keliu. SLA 352 kuopos susirinkimai rimti ir pavyzdingi. Tai ištisų malonų, kuomet kuopoje priklauso arti penki šimtai narių ir pajiegia rimtai sugyventi.

M. J. Kemešienė.

SLA Pagelbos Ranka

Savaitinė atskaita išmokėtų pomirtinių ir ligoje pašalpų

Cekiai išrašyti kovo 21, 1942

Išmokėtos pomirtinės

JIEVA PETRAITIENE, 38 kp., Brooklyn, N. Y., gimus lapkričio mėnesį, 1886 m. Suvalkų rėd., Seinų apskrity, šventėžio valst., Nemajunų kaime, Prie S. L. A. prisirašė gegužio 8 d., 1907 m. Numirė vasario 5 d., 1942 m., širdies liga. Velionės sunui, Jonui Alesui, pomirtinės išmokėta \$150.00

VINCENTA DEIVIENE, 75 kp., Los Angeles, Cal., gimus kovo 4 d., 1890 m., Butkaičių kaime, Ersvilkos parap. Prie SLA prisirašė sausio 4 d., 1926 m. Numirė sausio 30 d., 1942 m., kepenų liga. Velionės dukterei, Aldonai Deivutei-Young, pomirtinės išmokėta \$150.00

ALEKAS PALIULIONIS, 101 kp., Paterson, N. J., gimęs rugsėjo 26 d., 1884 m., Kauno rėd., Sialių mieste. Prie SLA prisirašė sausio 18 dieną, 1905 m. Numirė sausio 13 d., 1942 m., nuo cerebral hemorrhage. SLA 101 kuopai pomirtinės išmokėta \$150.00

Antrą apdraudą už \$150 paėmė gegužio 4 dieną, 1939 m. Velionio materiai, Mortai Paliulionienei, pomirtinės išmokėta \$150.00

BOLESLOVAS MIRAPOLSKIS, 126 pav. kp., New York, N. Y., gimęs rugpjūčio 14 d., 1892 m., Kauno rėd., Anykščių miestely. Prie SLA prisirašė kovo 12 d., 1916 m. Numirė sausio 20 d., 1942 m., nuo appendicitis. Tam kuris palaidojo, Charles Randall, pomirtinės išmokėta \$300.00

Viso \$900.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$19,200.00

Išmokėtos ligoje pašalpos

V. ADOMAITIS, 10 kp., Philadelphia, Pa. Sirgo 8 savaites ir 3 dienas \$51.00
J. TAREILA, 11 kp., Waterbury, Conn. Sirgo 5 s. 60.00
E. PRANAITIS, 11 kp., Waterbury, Conn. Sirgo 3 d. 6.00
S. ALISAUSKAS, 13 kp., Minersville, Pa. Sirgo 5 s. 60.00
A. GERALTAUSKAS, 16 kp., Harrisburg, Ill. Sirgo 15 s. ir 3 d. 82.50
R. VALANCIUS, 19 kp., Toluca, Ill. Sirgo 1 s. ir 4 d. 15.00
T. BAGDONIENE, 50 kp., Binghamton, N. Y. Sirgo 1 s. ir 3 d. 13.50
A. PIKEVICIENE, 66 kp., Ansonia, Conn. Sirgo 20 s. ir 2 d. 97.00
V. DEIVIENE, 75 kp., Los Angeles, Cal. Sirgo 1 s. ir 5 d. 11.00
J. BALTRUSAITIS, 68 kp., Lee Park, Pa. Sirgo 3 s. ir 2 d. 20.00
V. ADOMAITIS, 82 kp., Pana, Ill. Sirgo 6 s. 72.00
V. SLANCIUSKAS, 104 kp., Pittsburgh, Pa. Sirgo 6 s. ir 4 d. 40.00
J. MACIULIS, 108 kp., Canton, Ill. Sirgo 5 s. ir 1 d. 31.00
A. ROSZEL, 126 kp., New York, N. Y. Sirgo 1 s. ir 1 d. 8.00
O. STANTONIENE, 129 kp., Chicago, Ill. Sirgo 6 s. ir 2 d. 57.00
Z. BALLOK, 139 kp., Chicago, Ill. Sirgo 10 s. ir 5 d. 88.00
V. PUCKORIENE, 139 kp., Chicago, Ill. Sirgo 8 s. ir 3 d. 25.50
J. SMUGELSKIS, 142 kp., New Haven, Conn. Sirgo 4 s. 24.00
A. RAULINAITIS, 187 kp., New Philad., Pa. Sirgo 3 s. ir 3 d. 21.00
M. MELDAZIENE, 236 kp., Toronto, Ont., Canada. Sirgo 1 s. ir 5 d. 11.00
O. STRANKAUSKAITTE, 260 kp., Chicago, Ill. Sirgo 15 s. 108.00
H. WOLF, 260 kp., Chicago, Ill. Sirgo 1 s. 6.00
J. ARMANAS, 274 kp., Spring Valley, Ill. Sirgo 5 s. ir 4 d. 34.00
Z. BANEVICIENE, 300 kp., Aurora, Ill. Sirgo 5 s. ir 4 d. 35.00
P. ZUKAS, 318 kp., Worcester, Mass. Sirgo 5 s. ir 2 d. 64.00
L. MARTIN, 81 kp., Oakland, Cal. Sirgo 17 s. ir 3 d. 110.25
J. KNAPKUS, 359 kp., Dorchester, Mass. Sirgo 9 s. ir 2 d. 74.25

Viso \$1,225.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$11,679.50
M. J. VINIKAS,
SLA sekretorius.

Visi SLA Nariai Dalyvaukite Pildomosios Tarybos Rinkimuose

SLA 7 Apskričio Kuopoms

SLA 7 apskričio pavasarinis suvažiavimas įvyks kovo 29 d. Pittstono Lietuvių Piliečių Klubo Svetainėje, 91 N. Main Street, Pittston, Pa. Sesija prasidės pirmą valandą popiet. Kvietiu visas kuopas, gyvuojančias apskričio apeliunkėje prisijusių delegatus į šį suvažiavimą, kuris bus labai svarbus.

Taipgi prašom, kad kuopos ir delegatai pridėtų gerų sumanymų dėl gerovės Susivienijimo Lietuvių Amerikoje.

Juozas Mačėina,
SLA 7 apskr. sekr.

Waterbury, Conn.

Iš SLA 11 kp. susirinkimo

SLA 11 kp. mėnesinis susirinkimas įvyko kovo 5 d., 109 Green St. Pirm. T. Matas susirinkimą atidarė 8 val. vakare. Buvo skaitytas praėjo susirinkimo protokolas, kuris priimtas vienbalsiai. Finansų sekretorė negalėjo būti į susirinkimą, tai savo raportą pridavė protokolų sekretoriui, kuris buvo perskaitytas susirinkime ir priimtas vienbalsiai.

Mokyklos kom. raportavo, kad lietuvių kalbos vakarinė mokykla užsibaigė vasario 26 d., bet dainų mokymas tęsis dar iki balandžio pabaigos.

National Defense komisija išdavė raportą, kad dabar komisija yra išrinkta iš gerų veikėjų ir bus pastovi bei rūpinis rengti parengimus ir viską, kas tik bus galima sukelti fondą, kurio visas pelnas bus atiduotas savo šalies gynybai. Gražus tikslas! Todėl, kai žinosite, kad rengia-

ma kas nors — paremkite tą darbą visi be skirtumo.

SLA 11 kp. paaukėjo lietuvių vakarinės mokyklos mokiniams \$10.00 dovaną tam mokiniui, kuris smarkiausiai mokinasi. Tos dovanos bus duotos, kai baigsis dainų sezonas. Girdėjau, kad mokiniai dar mokinasi kai ką su lošti ir nori pasirodyti savo tėvams bei visiems lietuviams ką išmoko lankydamiesi lietuvišką mokyklą. Taip pat jie nori padėkoti mūsų garbingai SLA organizacijai, kuri rūpinasi gražiausiu tikslu. Vėliau bus parašyta daugiau.

Dabar noriu paprašyti visų SLA narių, kad dalyvaudumet sekančiame susirinkime, nes bus rinkimas SLA Pildomosios Tarybos. Nesakykite, kad išrinkti ir be mūsų, nes tai būtų labai neteisingas pasakymas. Mes visi privalome dalyvauti rinkimuose, nes tai mūsų visų lietuvių vienintelė organizacija ir mums visiems turi rūpėti, kad išrinkti gerus ir sąžiningus valdininkus, kad mūsų draugija augtų ir bujotų. Taigi nepamirškite sekančio susirinkimo, kuris įvyks balandžio 2 d., prapastojame vietoje. Susirinkimas bus šaukiamas atvirutėmis.

V. D.

Chicago, Ill.

Žinios iš SLA 260 kuopos

Dabartiname laike kiekviena tauta stengiasi paveikti į kitas tautas, kad jų kilmės žmonės aktyviai dalyvautų įvairiuose parengimuose tikslu prisidėti prie laimėjimo karo. Taip ir draugijos, ar jos mažos ar didelės, kiek išgali prisideda prie darbo dėl geresnės ir šviesesnės ateities.

Tad ir SLA 260 kp., kaip vienu balsu, nutarė surengti "Red, White ir Blue" balių,

kurio visas pelnas bus skiriamas pirmimui Defense Bond- su. Baliaus komitetas, su P. Vilkeliu priešaky, nenuilstančiai dirba ir deda visas pastangas, kad vakaras būtų sekmingas.

Vakaro programė dalyvaus Keistučio ir Suvalkiečių chorai. Abu chorai vertindami svarbų vakaro tikslą, maloniai sutiko padainuoti veltui. Taipgi p-lė Ruta Rudis pasirodys su lietuviškais kanklėmis, o Vytautas Goutaus — su akordianu. Apart to, trys lietuviškos, apsiengusios vėliavos spalvomis (raudona, baltai ir mėlynai) bus vakaro surprizas. Po programos bus šokiai prie gero orkestro. Šis vakaras įvyks balandžio 26 d., Marquette svetainėje, 6908 S. Western Ave. Pradžia 3:30 val. popiet.

SLA 260 kp. susirinkimas

Kuopos susirinkimas, kuris įvyko kovo 1 d., buvo skaitlingas, nors diena buvo saulėta ir narius viliojo gėrėtis tyru oru. Susirinkime matėsi narė p-lė Alice Strankauskaitė, kuri, iš prieštasties sunkios ir ilgos ligos, keletą mėnesių nesilankė. Nariai džiaugiasi, kad p-lė Alice pasveiko. Visi buvo jos pasiilę.

Po įvairių raportų ir diskusijų, pirm. K. Mačiukas pranešė, kad dabar kuopoj randasi net trys daktarai. Į šią kuopą persikėlė dr. A. J. Valibus iš 1 kuopos, Kingston, Pa. Turint tris daktarus, kuopos nariai turėtų pasižymėti savo sveikata. Kuopa sveikina dr. Valibų ir veliją jam ko geriausio pasisekimo savo profesijoje Chicagoje.

Pastangomis pirm. K. Mačiuko kuopa gavo dividendo čekį sumoj \$4.62 iš Central Mfg. District Bank.

Sekantis susirinkimas bus svarbus, nes rinksime Centro

valdybos narius. Visi nariai atsilankykite.

Dar kartą prašau neužmiršti balandžio 26 dienos ir Marquette svetainės, 6908 S. Western Ave., ir dalyvauti bei paremti SLA 260 kp. "Red, White ir Blue" balių.

Genovaitė Zelnitė,
SLA 260 kp. koresp.

Toronto, Canada

SLA 236 kuopos veikla

SLA 236 kp. susirinkimas įvyko vasario 15 d. Susirinkimas buvo sklandus ir malonios nuotaikos praėjo, kuo jau senai džiaugiamės, trokštami tokios malonios santaikos visados.

Išrinkome vienkartinę parengimo komisiją iš 7 narių: L. Frenzelenė, V. Samulevičienė, G. Jokubynaitė, A. Kuniutis, L. Vekteris, V. Dagilis ir S. Taurinskis.

Po susirinkimo įvyko Lietuvos nepriklausomybės gedulingas paminėjimas. Šią apeigą atidarė O. Indrelienė su gražiai pritaikinta kalba. Tos dienos skirtas kalbėtojas L. Vekteris. Jo kalba buvo turininga, jausminga ir garsiais aplodismentais užgirta. Šio paminėjimo garbės svečių buvo gen. kon. G. P. L. Grant-Suttie, kurio malonus pasveikinimas ir gražūs linkėjimai džiugino visus. Prie programos pajavirinimo prisidėjo Lilija Bieliauskaitė, Birutė Indrelytė ir Aldona Pauliūtė. A. Pauliūtė yra dramos mokinė, kurios talentas žymiai pastebimas.

Šią progą moterys puošė suėgą tautiškais rubais. Tik gaila, kad mūsų vėliava negalėjo laisvai plepsuoti, nes juodas kaspynas ją sugniaužęs laikė.

Negalint Lietuvai pagelbėti, surinkome \$33.50 aukų,

kurias pridavėme Britanijos karo nukentėjusių fondan.

Kuopa dėkinga visiems svečiams ir nariams, dalyvavusiems šiame paminėjime.

Sekantis mūsų kuopos susirinkimas įvyko kovo 8 d. Parengimų komisija pranešė, kad rengia vakarą atvelykio šeštadienį. Nariai to parengimo jau laukia, nes žino, kad komisija tikrai ką nors gražaus parups.

Sumanyta kviesti ateinantis SLA seimas į Toronto, žiūrėsim, kaip amerikiečiai mūsų prašymą priims.

Baigdama, kviečiu visus narius į ateinantį susirinkimą, kuris įvyks balandžio 12 d., 404 Bathurst St. Susirinkimo svarba: Pildomosios Tarybos rinkimai.

S. Batkienė, koresp.

Cleveland, Ohio

Iš SLA 14 kuopos veikimo

SLA 14 kp. susirinkimas įvyko kovo 3 d. Narių atsilankė nedaug. Ligonių lankytojai pranešė, kad yra du ligoniniai.

J. Polteris išdavė pilną raportą iš praėjo bankieto. Parengimas buvo pusekmingas ir smagus, todėl ir komisijos nariams yra daug maloniau dirbti. Komisijos nariai ir pirm. Baranauskas pagerbė nares gaspadinės už jų darbštumą parengime skanių valgių ir paruošime gyvų gėlių del svertų pasipuošimo. Todel balius buvo smagus, įspūdingas, šeiminiškas ir draugiškas, nors draugiškumo netruksta ir kiekviename SLA 14 kuopos parengime. Tik tai gaila, kad yra ir tokių narių, kurie labai mažai įdomauja ir neat-silanko nei į parengimus nei į susirinkimus. Tie nariai, kurie be poilsio veikia daug atžvilgių save nuvargina-skria-

džiasi, o už tai tik, kad, atrodė, nėra kam daugiau veikti.

Raportas seimo įnešimų komisijos. Vieno komisijos nario S. Šlekio nesirado susirinkime. Jonas Brazauskas ir J. P. Yuraitis perkaitė punktus, kurie būtų pageidaujami patobulinimui. Susirinkusieji nariai, apsvarstę, priėmė ir rezoliuciją, kuri bus pasiūsta SLA Įstatų Komisijai.

Svarbus reikalas

Visi nariai turi butinai dalyvauti kuopos susirinkime balandžio 7 d., 7:30 val. vakare. Bus balsavimai Centro valdybos visų valdininkų ir rinkimas atstovų į SLA 42 seimą, kuris įvyks birželio mėn. Visiems nariams bus pranešta atvirutėmis. Neatsilankę gali būti baudžiami pagal įstatus. Todel bukite visi. Kuris nebus — tai gaudinsis. J. P. Yuraitis, koresp.

Wilsonville, Ill.

A. a. Jonas Kliokis,
SLA 293 kuopos narys

A. a. Jonas Kliokis su šiuo pasauliu persiskyrė kovo 9 d. Dideliame nuliudime paliko savo materį Marijoną, sunų Juozą ir dukterį Oną su žentiu.

Velionis šioje šaly išgyveno apie 40 metų. Visą laiką dirbo anglių kasyklose. Prigulėję ir prie LDS 130 kuopos. Abidvi kuopos nupirko po gyvų gėlių vainiką ir patarnavo laidotuvėse.

Kadangi a. a. Jonas Kliokis buvo ramaus būdo, tai draugai nupirko daug gyvų gėlių vainikų ir susirinko didelis bursų palydėti į kapus. Palaidotas šv. Kazimiero kapinėse, Gellespie, Ill.

Išėkis, mielas drauge, aukštajame kalnely. Kaimynas.

Lewiston, Me.

Iš SLA 31 kp. susirinkimo

Kovo 1 d. įvyko SLA 51 kuopos reguliariškas susirinkimas šv. Baltramiejaus salyje. Susirinkimą atidarė pirmininkas Juozas Čerėškevičius. Po to sekė sekančios atskaitos: protokolų sekretoriaus Liudviko Banulio, finansų sekretoriaus Alyzo Kaulakio ir išdin. Jono Žilinskio. Visų atskaitos priimtos.

Neužbaigtas dalykas kaslink Kazimiero Poškos atsilikusių mėnesinių mokesčių 1942 metuose. Mokesčių ląsktelis parodo, kad jo yra mokesčiai.

Nutarta, kad kurie norės prisirašyti į SLA — galės įstoti už pusę kainos iki ateinančių naujų metų. Tai ilgas vėjus mūsų organizatoriams, Alyzui Kaulakiui ir Annai Allen. Jiems bus daug darbo, bet jie yra pasišventę šiai organizacijai dirbti. Gerų pasekmių mes jiems veliname.

Juozas Baltrus įnešė, kad kuopa prisidėtų prie kitų vietinių draugijų bei organizacijų pasidarbuoti Amerikos Raudonojo Kryžiaus naudai. Tai paremta ir priimta. Išrinkta komisija atstovauti kuopą: Liudvikas Banulis ir Leonas Mileska.

Ligonių lankytojai — Juozas Cukinis ir Jonas Stankus — išdavė savo raportą, kaip ligoniniai Alyzas Kaulakis ir Martinas Drigotas jau pasveikę. Naujais ligonių lankytojais išrinkti Jonas Kartauskis ir Martinas Drigotas.

Pirmininkas pranešė, kad bus šaukta ekstra susirinkimas, kai gausime balotus rinkimų Centro valdybos.

Sekantis kuopos susirinkimas įvyks gegužio 3 d.

Mariona Dailydaitė,
SLA 31 kp. koresp.

Commonwealth Of Pennsylvania Insurance Department Harrisburg

EXAMINATION REPORT OF
LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
NEW YORK, NEW YORK
AS OF DECEMBER 31, 1940

(Continued)

MORTGAGE LOANS \$467,475.22

This asset represents first liens on one hundred and fifteen properties, one of which is in process of foreclosure, and a participation certificate in mortgages.

The participation certificate was issued by the National Bondholders Corporation. The value of this certificate amounting to \$2,000.00, which was determined from the Commissioners' Valuation Book, has been allowed herein, and the difference between market

and book value of \$3,437.50 deducted under assets not admitted.

All of the necessary papers in connection with these mortgages, such as mortgage, bond and warrant, title policy, or abstract of title, were examined and found to be in order. Fire insurance policies covering all properties amply secured the Alliance in case of loss from this cause. All policies have the standard mortgagees clause attached.

The Alliance's practice is to loan not more than 50% of the appraised value of a property so that each loan appears from the records to be amply secured.

Interest received on mortgages during the year amounted to \$21,887.79. Interest due on mortgages, none of which is more than one year past due, is \$112.50 and accrued interest on all loans was computed to be \$5,190.47, both of which have been allowed as non-ledger assets.

The following schedules show the distribution of the Alliance's mortgages by states, types of properties and balances due.

STATE	Amount of Original Loan	Amount of Principal Unpaid 12/31/39	Amount Loaned During 1940	Transfer From Bond Asset to Mortgage Asset	Amount of Principal Repaid During 1940
Illinois	\$150,600.00	\$124,359.93	—	—	\$5,522.01
Indiana	2,000.00	1,600.00	—	—	—
Massachusetts	221,450.00	206,275.00	\$32,800.00	—	17,250.00
Michigan	5,000.00	4,500.00	—	—	200.00
New Jersey	25,700.00	24,900.00	3,500.00	—	900.00
New York	58,750.00	54,650.00	—	—	1,150.00
Ohio	2,700.00	2,700.00	—	—	50.00
Pennsylvania	36,600.00	34,650.00	6,700.00	—	1,495.00
Wisconsin	1,200.00	1,175.00	—	—	125.00
Unallocated:					
National Bondholders participation certificate	25,000.00	—	—	\$7,937.50	2,500.00
Totals	\$529,000.00	\$454,809.93	\$43,000.00	\$7,937.50	\$29,192.01

Mortgages Foreclosed During 1940	Amount of Principal Unpaid 12/31/40	Number of Loans 12/31/40	Amount of Interest Paid During 1940	Accrued Interest 12/31/40	Interest Past Due Less Than One Year	Book Value Over Convention Value Deducted Under Assets Not Admitted
\$9,080.20	\$109,757.72	25	\$5,192.37	\$1,174.60	—	—
—	1,600.00	1	80.00	20.00	—	—
—	221,825.00	52	10,330.39	2,545.79	\$45.00	—
—	4,300.00	1	222.50	69.87	—	—
—	27,500.00	8	1,326.25	472.79	—	—
—	53,500.00	12	2,656.27	513.55	—	—
—	2,650.00	1	135.00	63.81	67.50	—
—	39,855.00	14	1,888.13	308.92	—	—
—	1,050.00	1	56.88	21.14	—	—
—	5,437.50	—	—	—	—	\$3,437.50
\$9,080.20	\$467,475.22	115	\$21,887.79	\$5,190.47	\$112.50	\$3,437.50

MORTGAGES CLASSIFIED BY AMOUNTS

CLASSIFICATION	Number of Properties	Book Value	Percent of Total Book Value
— to \$1,000.00	9	\$5,925.00	1.26
\$1,000.00 to \$2,500.00	20	35,212.72	7.54
\$2,500.00 to \$5,000.00	53	200,575.00	42.90
\$5,000.00 to \$7,500.00	23	128,075.00	27.40
\$7,500.00 to \$10,000.00	9	77,650.00	16.61
\$10,000.00 to —	1	14,600.00	3.13
National Bondholders	—	5,437.50	1.16
Totals	115	\$467,475.22	100.00

MORTGAGES CLASSIFIED BY TYPES

CLASSIFICATION	Number of Properties	Book Value	Percent of Total Book Value
Dwellings	29	\$75,862.72	16.23
Apartments	57	241,600.00	51.68
Mercantile	1	9,250.00	1.98
Store and dwellings	28	135,325.00	28.95
National Bondholders	—	5,437.50	1.16
Totals	115	\$467,475.22	100.00

Two mortgages are on the property of Mrs. Ruth Bagocius and are signed by F. J. Bagocius, her husband, as co-principal. He is also president of the Alliance. These mortgages are for \$2,800.00 on a property located at 134 Moultrie Street, Pittsburgh, Pennsylvania, and \$5,500.00 on a property located at 136-138 Moultrie Street, Pittsburgh, Pennsylvania. A mortgage for \$4,000.00 is on the property located at 2121 North Western Avenue, Chicago, Illinois, which property is in the name of Euphrosine and Anna Mikuzis, the former a trustee of the Alliance.

Investments in these mortgages appear to be contrary to the Pennsylvania statutes governing the investments of fraternal benefit societies, which read as follows:

Fraternal Benefit Societies Act of July 17, 1935, P. L. 1092, Section 15.

"Except as herein otherwise allowed, every domestic society shall invest its funds only in securities permitted by the laws of this Commonwealth for the investment of the reserves of life insurance companies".

An Act, P. L. 682, Article IV, General Provisions Relating to Stock and Mutual Life Insurance Companies, Section 407.

"No director, trustee or officer of any stock or mutual life insurance company, incorporated under any law of this Commonwealth, shall receive any money or valuable thing for negotiating, procuring, recommending or aiding in any pur-

chase by or sale to such company of any property, or any loan from such company; nor be directly or indirectly pecuniarily interested either as principal, co-principal, agent or beneficiary, in any such purchase, sale or transaction".

BOOK VALUE OF BONDS \$666,297.27

BOOK VALUE OF STOCKS \$69,995.00

There is shown on page 34 the book, par, association market and amortized or association values of the bonds and stocks owned at December 31, 1940 according to the general classification of the annual statement blank and the excess of book over amortized or association value, a summary of which in as follows:

	Book Value	Par Value	Association Market Value	Amortized or Association Value	Excess of Book Over Amortized or Association Value
Bonds	\$666,297.27	\$661,800.00	\$463,263.00	\$462,275.37	\$204,021.90
Stocks	69,995.00	—	9,077.75	—	60,917.25
Totals	\$736,292.27	—	\$472,340.75	—	\$264,939.15

The bonds and stocks, with certain exceptions mentioned later, were verified on February 3, 1941 by actual count at the Mellon National Bank, Pittsburgh, Pennsylvania, in the presence of representatives of the bank.

The manner in which the securities were verified may be summarized as follows:

	BOOK VALUE Bonds	Stocks
By actual count at the Mellon National Bank	\$636,650.09	\$54,965.00
By actual count at the Alliance's office	—	15,030.00
Deposit with receiver, verified by direct communication with the holder	—	4,862.50
Sold subsequent to December 31, 1940 and prior to date of count, receipt of cash for which was traced into the financial records of the Alliance	24,784.68	—
Asset December 31, 1940	\$666,297.27	\$69,995.00

The Mellon National Bank holds the securities of the Alliance under an agreement dated November 10, 1930, whereby the bank assumes responsibility for their safekeeping. Changes in such deposited securities can be made only as the Alliance directs, by resolution of the supreme executive board of the investment committee, a signed copy of which is required by the bank.

(To be continued)

